

ॐ नमो भगवते वासुदेवाय.

ಕಂಡಿತು. ೨೪

మోక్షాంతరపరిణామము, భీమవరము.

మా || రం ||

(2) మనమిట్లు సూర్యక్షతాశరావు ది. ఏ. గారు
చాలా సంతోషపడాలనుంది. పురపాలక సంఘ సభ్యులుగా యోగి
డి ఈ సందర్భము పివ అవసరం ఉంది. వీరికి మోతేవారు
పట్టిగిమ్మ. నికాసవ్యక్షకులం దానతత్వము. యోధాను
యోధులు.

భాంకు వేనాలు వచ్చినవి.
 జాక్ బన్సు. 8-4-0 | నల్లూర్ నం. 210 8-4-0
 అరెజాండ 2-0-0 | డిల్ 205 2-0-0
 గిరి బదర్సు, వేమవర్సు, బ్రిష్టికే, మురూను.

మదరాసు కార్పొరేషను సాధారణ సభ

20-వ తేదీ మంగళవారము సాయంత్రము కార్పొరేషను కమిషనరుల సాధారణ సభ విష్ణు విల్లింగ్టన్ లోని కమిషనరుల మందిరమున పి. త్యాగరాజు శ్రేష్ఠిగారి అధ్యక్షతన సమావేశమైనది. కమిషనరులు హెచ్. హెచ్. బిర్లా గారు కూడ సభకు వచ్చినారు. మదరాసు విశ్వవిద్యాలయ ప్రతినిధిగా డాక్టర్ యన్. స్వామినాథుగారు సభామందిరమును ఆలంకరించిరి.

ప్రశ్నోత్తరములు.

పురపంచము విషయమును గురించి యన్. వెంకటాచలం చెట్టి గారికి అభ్యర్థన 1919 సంవత్సరము 1 వ ఆర్డర్ బయటపెట్టిన నిర్ణయమున 80 భాగములనుండి సంభవించిన రాజ్యాంగ మార్పుల ఫలితములను ఆర్థికాభివృద్ధిగల పున్నర్యజ్ఞమును అవశ్యకమైనదని జవాబు చెప్పిరి. కరణము మూడుభాగములు చేసి, ఒక్కొక్క భాగమునకు ఒక్కొక్క అసిస్టెంటు ఆర్థికాభివృద్ధిగల నియమించి దాని రక్షణను గూర్చిన కార్యము లొనర్చుటలను, పెండింగు రెజిస్ట్రేషన్లు, మెడికలు వాక్సిన్ టెస్ట్లు (అనగా టీకలు వేయవలసి) కలిపి రెండుపాళ్లను ఒకరే చూచునట్లును, కానిటరీ ఇన్స్ పెక్టర్లు, ఓవర్సీయర్లు కలిపి రెండుపాళ్లను ఒకరే చూచునట్లును, ఏర్పాటు చేయవలెను. అట్లు చేసినచో నెలకు 844 రూపాయల వ్యయము తగ్గును. అట్లు చేసినచో ఏమియు నచ్చదులేక మనుజులకే కార్యముకాద కొంపానని నేను నమ్ముచున్నాను. అని అభ్యర్థనను చెప్పిరి. ఏమి చేసిన ఉప పాదనలు గతవత్సరము నవంబరు 21 వ తేదీన స్థాయిసంఘము వారిచే బలపరచబడి కార్పొరేషను వారిచే 1920 జనవరి 12 తేదీన అంగీకరింపబడినది.

సభాకార్యకర్తను గురించిన ఉప పాదన గా. జి. జే. బాబుగారు లేడి క్రికెట్ ఫీల్డులైన రావుబహదూరు యన్. సి. రాజగోపాలాచారిగారి గురించి ముచ్చటించుచు వీరి కార్పొరేషనులో, సభ్యులలో ఒక ప్రాముఖ్యమైనవారు అనియు, చాలాకాలమువరకు వీరు కార్పొరేషనుకు రిపోర్టరుగా నుండిరి. మరియు పున్నర్యజ్ఞ సంఘసభ్యులుగా నుండి నెలలో 4 రెండును పనిచేసియుండిరి. పెండింగు వీరి స్థానిక కానన సభకు ఆఫీసర్ రిపోర్టరుగాను, మదరాసు ప్రెస్సు కమిటీకు ప్రధమమున కొంతకాలమువరకు రిపోర్టరుగాను తరువాత ప్రాప్రెటరుగాను నుండి ప్రజల శ్రేయోభివృద్ధి విషయములందు మిగుల శ్రద్ధను కలిపించి కార్య నిపుణులవారై చెలంగిరి కాన కార్పొరేషనువారు వీరి నేరను మరచి వీరిని తొలగించుచు కొని దుఃఖముద్రోచునని నిగి యున్న వీరి బంధువులకు సానఘాతాని విచారమును కాలవలెను.

ఈ ఉపపాదనను పి. తిరుమల పిల్లేగారు బలపరచుచు యీ రావుబాబుగారు కార్పొరేషనులో చాలా శ్రద్ధతోను కొని కమిషనరులు వారి కార్యములు ఎంతవరకు భావికముగా చేర్చించుచున్నది పరిశీలించుచు నగరములోని సభ్యులను అందును తిరుగుచుండెననియు, వీరివలన కార్పొరేషను వారు చాలాభయము పొందిరనియు అట్టిసభ్యులు యీసమయమున లేకుండ నురదించుట కార్పొరేషనుకు అసాధ్యమగు నట్లు చూపాదించినదనియు చెప్పిరి. ఉన్నాను సాహెబుగారు వై. వారిలో ఏకీకరించుచు రావుబాబుగారు కార్పొరేషనుకు చాలా ఖర్చును తగ్గించి ద్రవ్యమును ఆదా కలిపియు చెప్పిరి. ఉపపాదన సర్వము శాంతి కారమును బడసినది. క్రిక్ కెట్ ఫీల్డులైన కుంగరవేల మొదలయ్యారుగాను. వీరు కార్పొరేషనులో మిగుల పురాతనమైనట్టి విశ్వాం ప్రాప్రెట్రయ్య, ఉద్యోగులనియు, చాలాకాలము కరణ మనేదనుగాను, అసిస్టెంటు రెవిన్యూ ఆఫీసరుగాను, ఆక్టింగు రెవిన్యూ ఆఫీసరుగాను పనిచేసినందున, వీరి మృతివలన చాలా వ్యయము సంభవించినదనియు వీరి బంధువులకు తమ సానఘాతాని విచారమును తెలుపవలెననియు కె. సి. జే. శివాచారిగారు ముచ్చటించిరి. మదనగోపాల శాయబాబుగారు, ఖాన్ సాహెబు ఉస్మాన్ సాహెబుగారును బలపరిచిరి. ఉపపాదన సర్వాంగీకారమును బడసెను.

మాలివాండ్ల జీతముల ఆభివృద్ధి:— పురపంచ కార్యకర్తలైన మాలివా సమ్మెకట్ట నుద్దమించిరనియు, 1-వ మార్పు నుండియు క్రొత్తపద్ధతి కార్పొరేషనువారు చేసినవిధమున అభివృద్ధి పొందినట్లెవరినని కమిషనరుగారు చెప్పిరి. అందులకు కార్పొరేషనువారు నమ్మించిరి.

కెమిషనరు ఇంజనీయరు జె. దల్లి యు మాదలే గారితో జేసిన అగ్రిమెంటు యింకా మూడు సంవత్సరముల వరకు జరగవలసినదని స్థాయిసంఘమువారు ఉపపాదించిరి. ఇంజనీయరుగారు తమవలన యాదానివలన నెలసరికి అగ్రిమెంటు కాలము పూర్తి అగుట మూడు మాసములు ముందుగానే తమకు తెలియవలయునని ముచ్చటించుచు అగ్రిమెంటులో జేర్చవలసిన దని కోరుచున్నాడని వి. తిరుమల పిల్లేగారు చెప్పిరి.

రావుబాబుగారు, యి. రంగారావిగారు గవర్నమెంటు వారిని ద్రవ్యసహాయము పొందుటవలన కోరినందుకు ఏమైన జవాబు వచ్చినదా యని ప్రశ్నించగా గవర్నమెంటు వారు ఎట్టి అభ్యంతరమును గలిగియుండలేదని తిరుమల పిల్లేగారు చెప్పిరి. మరియు ఇంజనీయరుగారు చెప్పిన ప్రకారము జరిగి వెళ్లెవల నవమరత్తుచున్న యదల అగ్రిమెంటు మూడు సంవత్సరముల వరకు యివ్వవలసినదనియు రెండు ఓడులవారును మూడు సంవత్సరముల అగ్రిమెంటు అంత్యమున మూడుపాళ్లను నోటికి పుచ్చుకొని ఆఫీసరుగా గలిగియుండవలెననియు చెప్పిరి. ఈవిషయము కూడ సర్వ శిష్టాంగీకారమును బడసె. బాబురు చుట్టు ప్రాంతములను పరిశీలించుటకు గురించి కావలసిన చర్య తీసుకొనుట అనవలసిని, ఆర్థికాభివృద్ధిగల యొక్క స్థాయి సంఘమును ఉపపాదించగా అంగీకారమును బడసినది.

విద్యుద్దీపకము.

పురపంచదండెటకు విద్యుద్దీపకములను సరఫరా చేయు పరియ్యకు ప్రత్యేకముగా సి. జి. కృష్ణస్వామి శెట్టిగారి అసిస్టెంటు ఇంజనీయరుగా నియమించి 2 సంవత్సరముల వరకు ఉంచవలెననియు, వీరికి నెలకు 750 రూపాయల జీతమును, 75 రూపాయలు మోటారు ఆలవెన్సును యివ్వవలసినదనియు కమిషనరుగారు కోరచిచ్చిరి. అందుకు స్థాయిసంఘమువారు శెట్టిగారికి ఒక సంవత్సరమువరకు మాత్రమే ఉంచవలసినదనియు నెలకు 250 రూపాయల జీతమును 75 రూపాయలు మోటారు ఆలవెన్సును యివ్వవలసినదనియు మూడించిరి. వీరి సూచనను ఉన్నాకు ఖాన్ గారు ఖండించి కమిషనరుగారు చెప్పియున్నాగా యివ్వవలెననియు, శెట్టిగారు ఇంగ్లండువారిచేత పని చేర్చుండి యీవిషయము ప్రత్యేకముగా నిపుణులను సంపాదించిరనియు చెప్పిరి. ఈ విషయమును, ఆసకాచలం మొదలి యాకు జి. రంగారావి గార్లవలన బలపరచబడి ఆమోదించబడినది.

హెచ్చుబాదులను నిషేధ కాననము.

హెచ్చుబాదులను నిషేధించుటకును కార్పొరేషను వారిని అనుమతు వారి అభిప్రాయమును తాను కొరవలసినదని గవర్నమెంటు వారికి కాననసభలో అనుమతాభిప్రాయమును చూపించగా అవిషయమును కార్పొరేషను వారికి తెలుపుచు అభిప్రాయమును కోరవలయునని కార్పొరేషను సభ్యులచేత దానుగారు సభ్యులందరూ యీవిషయమున అభిప్రాయము వ్యక్తపరచుట అసంభవమనియు, అందుకు 15 గురు సభ్యులను మాత్రము నియమించవలెననియు చెప్పిరి. తిరుమల పిల్లేగారు దీనిని బలపరచిగా, సి. జే. శివాచారిగారు బిల్లు మిగుల చెప్పినందున, దానిని చక్కగా నిమగ్నించి అది అసరమైనా కాదో తెలుపవచ్చుననియు చెప్పిరి. బిల్లు ఆసరము లేదనికొనిన యదల కమిటీకి తెలియజేయుట వలన ఉప పాదన మేమియు లేదనియు, ఎక్కడో ఒకమాటు కమిటీవారి రిపోర్టును ఆలోచించక తప్పదనియు, దానికి మరి యొకమాటు ప్రత్యేకముగా సభకు కలిపించిన మార్పులనుంచి దనియు, యివ్వమిచ్చు భావనావలనయియు చెప్పిరి. దానిని రావుబాబుగారు మొకటవలె కాదుగారు బలపరిచిరి.

ఈ విషయమున కమిషనరుల ఏకీకరించిన అభిప్రాయమును యివ్వజేర్చి మరత్తుతో కమిటీవారికి యీ బిల్లును వంపవలసినదని మొట్టమొదట శెట్టిగారు చెప్పిరి, దీనిని జి. పి. సచే కళిగారు బలపరిచిరి. కమిషనరుల మొదలియ్యారుగా కమిటీ వారు రిపోర్టు ఎవ్వము యివ్వవలెనో ఆ లేడిని నిర్ణయించవలెనని చెప్పిరి. జే. బాబుగారు రెండుకునమ్మించుచు మే10వ తేదీ లోపల కమిటీవారు రిపోర్టును వ్రాసినదనియు, జే. శివాచారిగారు కమిటీని సమావేశము చేయవలెననియు చెప్పిరి. లేడి వ్యవధిగలది కాదని జి. రంగారావిగారు ఖండించిరి.

ఈ కాననము మిగుల ప్రాముఖ్యమైనదిగా నా అభిప్రాయము లేదనియు గలగును. కావున వ్యవధి మే నెలాఖరువరకు వ్రాడవలెనని. ఈ కావలం చెట్టిగారు యీసమరణం బలపరిచిరి. గవర్నమెంటువారు నిర్ణయించిన కాలము మే నెలలో అంత మగు స ని వ్యాస రావు గారు నుడిచిరి.

అప్పటికి కమిషనరుల వీ అభిప్రాయమును గాని యివ్వనిచో వ్యవధి ఎక్కువగా యిచ్చుటకు గవర్నమెంటు వారిని కోరవని అభ్యర్థనలుగారు ప్రార్థించిచ్చిరి. తుదకు రంగారావిగారి సమరణ జేతదానుగారి అంగీకారము జూచినది.

పాకీవాండ్లకు సమాకార సంఘము స్థాపించుట కార్పొరేషనువారు 3,500 ల రూపాయల నిచ్చి పాకీవాండ్లకు సమాకారసంఘ స్థాపనచేయు మొదలయ్యెను ఉపపాదించబడి; కర్నామోదమును బడసినది. హెచ్. ఆర్. హెచ్. డి. శేషయ్య త రా జా గారు, వీరి యీ పట్టు ను ను వీక్షించుటకు దశలేయవలెను స్వాగతోపహ్వాన మిచ్చుటకును అందుకు సంబంధించిన కార్యము లొనర్చుటకు 800 రూపాయలు ఖర్చుపెట్టుటకును ఉస్మాన్ సాహెబుగారి వలన ఉపపాదించబడి అంగీకరింపబడినది.

ఇంజనీయరు, ఆర్థికాభివృద్ధి

ఇంజనీయరు గారికిని, ఆర్థికాభివృద్ధిగారికిని జీతమెంతి యివ్వవలెనని యిన్నాలో తెలుపవలసి కోరిన గవర్నమెంటు వారి పుత్తరమున ద జవాబు ఇచ్చుటకు గురిం ప్రతిపాదించబడి ఇంజనీయరు నెలకు 800 రూపాయలును, హెల్పు ఆఫీసరుకు నెలకు 700 రూపాయలు యివ్వవలెనని అభ్యర్థనలుగారు సభ్యులకు తెలియజేసిరి. ఇంజనీయరు 1000 రూపాయల జీతమివ్వవలెనని మూడించబడి కర్నామోదమును బడినది. ప్రస్తుతపు జీతముల కన్నెక్కి బట్టి హెల్పు ఆఫీసరుకు 950 రూపాయల జీతమండవలెనని ఉస్మాన్ ఖాన్ సాహెబుగారివలన ఉపపాదించబడి రావుస్వామి అయ్యరుగారి వలన బలపరచబడినది. హెల్పు ఆఫీసరు జి. పి. హెచ్. ఆయోగ్యతా కులికను జూ. డి. యుండవలెనని గవర్నమెంటువారు నిర్ణయించుటకు వందనీయుననియు, ప్రస్తుత మున్నవారు అట్టియోగ్యతా కులికమును సంపాదించినవారు కారనియు అది సంపాదించవలెనని 750 రూపాయల జీతమే యుండవలెననియు నభిప్రాయము తెలిపిరి. దీనిని శి. శి. శాంతి మొదలిగారు ప్రతిపాదించి ఉన్న సంకతులకు ఉన్నట్లే నిరూపించినచో హెల్పు ఆఫీసరుకు ఉపపాదించబడినందుల 950 రూపాయలు యివ్వవలెనని వ్యాసరావుగారు చెప్పిరి.

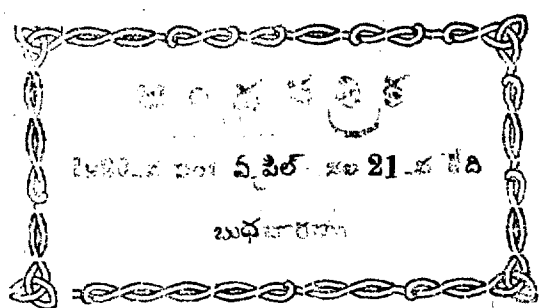
ఇందులో కొంతమంది తెలియవలసిన పారపాటు అభిప్రాయములను సమీక్షించుచు హెల్పు ఆఫీసరు యోగ్యతగలవారు కాక పోలేదనియు, అట్టివారయినచో గవర్నమెంటువారు, వారిని అంగీకరింపవలెననియు తమకు తెలిసినంతవరకు ఇంజనీయరు, హెల్పు ఆఫీసరులకు లేదనియు తెలుపవలసినదను ఉపపాదన మేమియు లేదనియుండలేదనియు రావుస్వామి అయ్యరుగారు మాట్లాడిరి.

బిర్లాబుగారు యిద్దరు ఆఫీసర్లకు సమావేశమువారిదనే ఏర్పాటు చేయవలెననియు అట్లుగానిచో హెల్పు ఆఫీసరుకు స్వంతవ్యయముతో జి. పి. హెచ్. యోగ్యతను సంపాదించుటకు ఇంగ్లాండుకు వెళ్లి నవ్వుపెట్టుకొనవలసినదనియు చెప్పిరి.

హెల్పు ఆఫీసరుగారికి స్థానము ఇంజనీయరును ఎక్కువ భాగ్యతగలదనియు అందువలన సమావేశము జీతమునే యివ్వవలెననియు వాసుజే. రావుగారు నడిపిరి. నభేకళిగారు తమ సమరణము ఉపసంహరించుకొనిరి. ఇంజనీయరుకు హెల్పు ఆఫీసరును 1000 రూపాయల జీతమును పొందవలెనని రావుస్వామి అయ్యరుగారు చెప్పిరి. 950 రూపాయల యివ్వవలెనని చెప్పిరి. ఉస్మాన్ సాహెబుగారు కూడ 1000 యిచ్చుటకు సమ్మతించిరి. అంతకు సభ చాలించిరి.

దుఃఖకార్య:-16-4-20 తేదీ మంగళవారము నాటిరాత్రి 12 గంటలకు మహారాజశ్రీ గంతులూడెను. జమీందారుగారి రెండుసంవత్సరముల వయస్సుగల కుమారరత్నము తిరు ప్రాణగ్రామమున ఆనందప్రియం దశాలకురణమునకు గురియై తల్లిదండ్రుల విచారసాగరమున ముంచెనని వినుటకు శింతిల్లుచున్నాను. ఇక శ్రీవారి కార్యకాంతి యెటుల తమ శిష్యులయిన మననే ఒకకమార్తెను ముగ్గురు కుమారులను బడినన కారయ్యునుగారు రెండుసంవత్సరముల లోపలనే తమ సంతాన చతుష్టయమును కోల్పోయి కారములు యెంతటి ఘోరమైనవాయెదలను. మాతృసేవా దురంభులగు శ్రీవారికి తరమేవ్వరును ఆశ్చర్యాంతి కలిగించు గాక.

రంగూణ్ లోని పుజాండాంగు కార్వరలో కలివారము అకరాష్ట్రమున నివృత్తులైనా, మూడు 1000 గురికి నిలువనీడ లేకపోయెను. ఆ ప్రత్యేకములో నూటికి వైదొలగిన వీరభట్టులను మూడు దగ్గరదగ్గరగా పూరి ఇండ్లను చేయించుకొని అందులో వాసము చేయుచుండిరి.

ఆంధ్ర మహాసభలు

—౧౦౦—

ఆంధ్ర మహాసభలు మొదలు 10, 11, 12 తేదీలందు సమావేశమగునని దేశపాండ్య సుబ్బారావుగారు వ్రాసిన లేఖ సోమవారపుపత్రికయందు బ్రచురింపబడినది. నంద్యాల వాస్తవ్యుల కనను కూలమయినను ప్రజాభిప్రాయమున కనుకూలముగ సమావేశ కాలమును మార్చినందులకు వారు మన కృతజ్ఞతకు గాత్రులు. శ్రీమంతులైన వైశ్యశిఖామణుల సహజోదార్యము వలనను మహానంది తే త్రమునందు సంతర్పణలకు గొడువయుండదని వినుటకు సంతసము గలుగుచున్నది. సభాసమావేశమునకు 20 దినముల వ్యవధిగలదు. ఆంధ్ర మహాజనులు విశేష సంఖ్యాకులుగ మహానందికి బోయి సభలను జయప్రదముగ నిర్వహింపవలసియుండును.

ఆంధ్ర రాష్ట్రీయనభ

ఈ సభకు దేశభక్తులగు గా. హరిసర్వోత్తమరావు గారిని, ఆహ్వానమువారధ్యక్షునిగ నిర్వచనము జేసిరి. మూడు దిలిసినంతవరకు, గుంటూరు, బరహంపురం కాంగ్రెసు సంఘములు సుప్రసిద్ధజాతీయవాదులగు టంగుటూరు ప్రకాశం పంతులు గారిని, అధ్యక్షునిగ నిర్వచనము గావించినవి. నిన్నటి దినము ఆంధ్రరాష్ట్రీయసభ గూడి టంగుటూరు ప్రకాశం పంతులు గారు సభాధ్యక్షులుగ నుండవలె నని తీర్మానించెను. మిగిలిన మండలకాంగ్రెసు సంఘములుగూడ త్వరలో నీ పనికి బానుకొనుట అనసరము. కాలయాచనము జరిగిన కొలదియు, అధ్యక్షుడవ్యవధిగ తన యువ న్యాసమును తయారుజేయవలసివచ్చును. ఇందు వలన, సభాప్రయోజనము చాలవఱకు తగ్గవచ్చును. రాష్ట్రీయసభయందు ఏ వత్సర మనేక ముఖ్యసమస్యలు చర్చింపబడును. రాజ్యాంగ సంస్కరణములు, ఖలాఫత్ సమస్య పంజాబు హత్యలు మొదలగు విషయము లెన్నియో విశేష దూరము చర్చింపబడ నున్నవి. కాన, సభాధ్యక్షుని నిర్ణయము శీఘ్రముగ జరుగునటుల, ఆంధ్రమహాజనుల తోడ్పడ గోరెదము.

ఆంధ్ర మహాసభ

ఆంధ్ర మహాసభకు రంగనాథము మొదలి యారుగారగ్రాసనాధిపతిగ నెన్నకొనబడిరి. మహానందియందు ఆంధ్రమహాసభయొక్క భావి స్థితి గతులు నిర్ణయము గావలసియున్నవి. ఆంధ్రమహాసభ నుపసంహరము చేయవలయునని అనంతపురమునందు బ్రయత్నములు జరిగినవి. కాని కొందరి గట్టి ప్రయత్నమువలన నీయేటి సమావేశమున కీప్రయత్నము నిలుపుదల జేయబడినది. ఆంధ్ర రాష్ట్రీయోపసంఘ కార్యదర్శులును స్థాయి సంఘ కార్యదర్శియును నీ విషయమును మోచించి మహాసభయందు నిర్ణయించుటకు బ్రయత్నించుట సమంజసము. ఆంధ్ర రాష్ట్రీయోపసంఘము సంప్రాప్తముగవలనను నాంధ్రమహాసభా ప్రయోజనము తీరినదనియును నేక మహాసభాసమావేశ మాంధ్రోద్యమ ప్రయోజనమును సాధించుటకు జాలుననియును రెండు సభలను నిర్వహించుట

దుస్తరమనియును రాజకీయ భావజ్ఞులు తలచుచున్నారు. కాని ఈ సిద్ధాంతము సరియైనదికాదని మరికొందరు తలచుచున్నారు. ఆంధ్రోద్యమప్రాప్తికి ప్రత్యేకరాష్ట్రము బీజమైనను నది కేవలము రాజకీయోద్యమము గాదని ఆంధ్రమహా సభారంభము నుండియు నానుకులు చెలుపుచుండిరి. రాజకీయ విషయములు రాష్ట్రీయ సభయందు జర్చింపబడి నను దేశ సాభాగ్యమునకు సాధనంబైన నానా విషయములను జర్చించుట కాంధ్రమహాసభ యవసర మని ఆంధ్రదేశాభిమానులు తలచుచున్నారు. ఆంధ్రమహాసభప్రత్యేకము సమావేశమై ప్రయోజనకర మగుటకు సభావ్యవహారములు నూతన రూపమును దాల్చవలయును. మహాసభయందు దాంధ్రప్రపంచము నావరించిన సకలోద్యమముల స్వరూపములను జర్చించి సేవింపవలయును. సభయందు జర్చించి నిర్ణయించిన విషయములు ప్రజాదృష్టి నాకర్షించుటకు సతతము ప్రయత్నము చేయవలయును. ఆ ప్రయత్నములను జేయుటకు జాతీయత పక్షవివక్షతలేని మహాసభ నొకదానిని స్థాపింపవలయును. ఆంధ్రమహా సభయందు స్త్రీ పురుషులు సభ్యత్వమున కర్హులను గలిగియుండ వలయును. సభయందు వేలకొలది సభ్యులనుజేర్చి సభాదాయమును సర్వతో ముఖమైన యాంధ్రోద్యమసిద్ధికై వినియోగించవలయును. ఆంధ్రదేశమునందు బర్యాప్తంబగుచున్న వివిధోద్యమములును నేకమైన యాంధ్రమహాసభయందును నేకరూపము నందును గోచరించినటులు భిన్నకాలములందును భిన్నదేశము లందును భిన్న రూపములందును గోచరముగావు. భారత జాతీయ జీవనము నందును నాంధ్ర జాతీయ జీవనమునందును కార్యల్యమున కేకత్వాభావమే మూలకారణము. సర్వతోముఖమైన జాతీయ జీవనమున కేక ముఖాంగ వికాసము బల సౌందర్య వైతస్యములను గలుగజేసినటులు భిన్న ముఖాంగ వికాసము గలుగజేయదు. ఏకదేశమునందేకకాలమునందేకరూపమునందాంధ్రోద్యమ హృదయస్పృందనమును గ్రహించుట కాంధ్రదేశ పర్యాప్తంబైన సకలోద్యమముల స్వభావ స్వరూపములను నాంధ్రమహాసభయందు సాక్షాత్కారము చేయుట పరమావసరము.

వివిధోద్యమాదర్శములు

ప్రత్యేకోద్యమ నిర్వాహకు లాయా యుద్యమహృదయ స్వరూపమును నాయా సభలయందు బ్రదర్శించుచున్నారు. ఆంధ్రసాక్షాత్ స్వరూపము సాహిత్య సారస్వత మహా సభలయందు వర్ణింపబడుచున్నది. ఆంధ్రాయుర్వేద స్వరూపము ఆయుర్వేద సభలయందు నిరూపింపబడుచున్నది. ఆంధ్రవాణిమాధుర్యము గాయక మహా సభలయందు వినుపింపబడు చున్నది. ఆంధ్ర విజ్ఞాన స్వరూపము గ్రంథాలయ సభలయందు బ్రదర్శింపబడుచున్నవి. ఆంధ్ర హృదయస్వభావ మాంధ్ర గ్రంథములందు వర్ణింపబడు చున్నది. ఆంధ్ర సాహిత్యము కళలయందు పరిశ్రమలయందు బ్రదర్శింపబడుచున్నది. ఆంధ్రప్రజా స్వభావము శాఖా సభలయందు ప్రతి బింబమును బొందుచున్నది. సర్వతోముఖమైన యాంధ్రజాతీయ స్వరూపము నాంధ్ర ప్రపంచమునకు సాక్షాత్కారము చేయుట కాంధ్రమహాసభ యవతరించినది. ఆరంభమునందీ జాతీయ స్వరూప స్మరణముకొంత సాధ్యమైనను కాలక్రమమున రాజ్యాంగ సంతోభమునందు మాటుపడినది. చిరకాలాగతంబైన జాతీయ స్వరూపమును నాంధ్ర హృదయమునకు సాక్షాత్కారము

చేయుట కాంధ్రమహాసభను వివిధాంగములతో జరుపుట యవసరము. ఆంధ్రమహాసభయందు దాంధ్ర హృదయమును జాతీయ సాహిత్యముతో బోషింపవలయును. ఆంధ్రచిత్తమును జాతీయ విజ్ఞానముతో రంజింపవలయును. ఆంధ్రకర్ణ పుటములను జాతీయ గానముతో నానందింపవలయును. ఆంధ్ర జీవనమును జాతీయ కళలతో బోషింపవలయును. సర్వాంగ శోభితమైన యాంధ్రజాతీయ స్వరూపమును సాక్షాత్కారము చేయుట కాంధ్రదేశాలంకార భూతులైన పండితులను గాయకులను కళాభిజ్ఞులను శాస్త్రజ్ఞులను కవులను సత్కరించి వారి దివ్య ప్రసాదమును బడయుటకు సకల వృత్తులవారును జాతులవారును నాంధ్రమాతకు యథాశక్తిని గానుకలను సమర్పించి అత్యుస్వరూపమును సంపదించి చరితార్థులగుదురు గాత!

బిసెంటుగారి నిందారోపణము

—(100)—

మహారాటాపత్రిక ఇటుల వ్రాయుచున్నది: "ఆనిబిసెంటు గారు, స్వరక్షణార్థము తన జేయుచున్నటుల నటించుచు గాని, నిజము జూచిన సమరసన్నాహ మొనర్చుచున్నది. 14 వ తేది ఏప్రిల్ 14 గల న్యూ యిండియా సెల్లి మోటులో, ఈమె అఖిలభారతకాంగ్రెసుసంఘపు అధ్యక్షుని కిది, కార్యదర్శులకును, సభ్యులకును విన్నవము నొకదాని నంపినది. వఱకు, కన్వెన్షన్లలో య సభ్యులను వ్యాపించజేసినటులను, కాంగ్రెసు సంఘమువారి గౌరవమును నిలువజేయుటకు తాను ప్రయత్నించుచున్నటులను దెలుపబడినది. తన సభ్యు లిరువు లేదో సభలో నుండి విశ్రాంతి లై, అఖిలభారతకాంగ్రెసుసంఘము తన గౌరవము బోగొట్టికొనిన దని చెబుట, పరిహాసాత్మకము. ఒకరి స్వవిషయమును విచారించుటకై లేచిపోని శ్రమను కాంగ్రెసుసంఘము తీసికొనదని, తలచెదము. కాంగ్రెసు సభాశాఖములను వ్యాపించజేయుటకును, కాంగ్రెసు వ్యవహారములను ఫింవత్సర మంతయు నడుపుటకును, అఖిలభారతకాంగ్రెసుసంఘము కార్యనిర్వాహకసభగ నేర్పడియున్నది. అది, తనసభ్యుల పోరాటములను కీర్తించుకేర్పడిన వ్యాఖ్యానము గాని, వంచాయితీకొల్పుటకై కానేరదు బిసెంటుగారి విజ్ఞానమును వై ఏప్రిల్ 7 వ తేది వేడుబడియున్నను, అది 14 వ తేది న్యూ యిండియాపత్రికలో బాటు పంపబడినది. తేదీలను బరిశీలించుట ముఖ్యము. వఱకు గారు ఏప్రిల్ 14 వ తేదిగ, బొంబాయినుండి జయలుదేరి ఆంగ్లదేశమునకు వెళువరకు విషయ మెల్లరకు తెలిసియే యున్నది. బిసెంటుగారి కావిషయము తెలియను. వఱకుగారు లేకుండ జూచి, వారిపై నీయారోపణలు కావించబడెను. వఱకుగా ఆంగ్లదేశమునకు జేరకముందే, ఈ విజ్ఞానప మక్కడకు జేరును. తాను అసత్యవాది యని వ్యాపించజేయుటకై అన్యతముల గనుగొని, వఱకుగారి హృదయము బాధనొందవచ్చును. వఱకు కన్వెన్షన్ల ప్రసంగము, జనపరిలో కావించబడియుండగ, బిసెంటుగారింతయుండే తన ఆరోపణలను ప్రచురించినచో, వఱకు గారు కాంగ్రెసు సంఘమువారి యెదుట జవాబు చెప్పట కవకాశముండెడిది. అఖిలభారత కాంగ్రెసుసంఘ మీ విషయము బోధముచేసికొనదని బిసెంటుగారికి చెలియును. బ్రిటిషు ప్రజల యెదుట, వఱకు కన్వెన్షన్ల దుర్మార్గులని జూపుట కొరకే, బిసెంటుగారి వస్తుగడ దన్నియున్నది. బిసెంటుగారి సందర్శమున అవజయముగాంచి తీరెదను.

ఆంధ్ర మహాసభలు

మేయి 10, 11, 12, తేదీలు

మహాసభాసమిత్తపుత్రమునందు గూడును.

ఆంధ్రమహాసభ గానకలను సమర్పించు.

మహాసభలను సత్కరించి మహాసభను సేవింపుడు.

అమె ప్రి గాక యుండినచో, ఇట్టి సర్వ పోషక విహీనమయినదని, మును చెప్పియుండెడి వారము. వలెలుగారు హిందూదేశమున తేలిపోయినను, మిగిలిన కాంగ్రెసు రాజకారులు వలెలుగారి ప్రసంగము సత్వనచరమే యని, వెల్లడిచివక యూరకుండరు. బిసెటుగారి విజ్ఞానమునకు జవాబుగ, లోకమాన్య తిలకుగా రొక ప్రచురణమును త్వరలో గావించెదరని తెలియచున్నది. అందు వలెలుకవర్గిగార్లపై చేయబడిన నిందారోపణలను సరియగు ప్రత్యుత్తర మీయబడును. తిలకుగారి ప్రత్యుత్తరము వారాక్షత్రికల కంఠబడుచున్నది. అది, రాబోవు మహారాటాక్షత్రిక సంచికతో కలిపి, వంపబడును. ఈలావుగనే, ఇతరక్షత్రికలలో నిది ప్రచురింపబడవచ్చును."

ఆంగ్లదేశపు బడ్జెటు

ఆంగ్లమంత్రి యగు ఛేంబర్లెనుగారు, కామన్సు సభలో బడ్జెటును ప్రవేశ పెట్టెను. 1920 సంవత్సరపు వ్యయము వెనుకటి సంవత్సరపు మదింపు కన్న 144 మిలియనుల సవరణ లభింపగ నుండునట. (మిలియను అనగా వదిలక్షలు) కామన్సు గడచినకొలదియూ, వ్యయభార మత్వభరితమగుచున్నది. ఆదాయము గూడ, మదింపుకన్న 138½ మిలియనులు హెచ్చెను. మంత్రిగారు, మత్తుద్రవ్యముల రాబడిలో మదింపు మొత్తముకన్న 45½ మిలియనులు హెచ్చెను. ఆంగ్లదేశమునందుగూడ, మత్తుద్రవ్యములే రాబడిని హెచ్చుచేయుచుండుట, గమనింపదగియున్నది. పాశ్చాత్యవృద్ధత లీ దేశమునందు ప్రబలుటచే, హిందూదేశమునందు మత్తుద్రవ్యముల రాబడియే పుష్కలముగ నున్నది. ఇందువలన, ప్రజల నైతిక, దేహసౌఖ్యము తీగింపబడుచున్నదేమో లాభములేదు. అమెరికావారివలె, సంపూర్ణ నిషేధమున కాంగ్రెసు లిక నయినను ప్రయత్నింపగూడదా? పో: బీల్వెడి అభ్యాస మాంగ్లదేశమునందు విచారితముగ హెచ్చెను. పురుషులే గాక, స్త్రీలు గూడ ఈ యభ్యాసమున కధికముగ లోనగుటచే బిట్టి దాస్యిత్వ చేకూరెనని తెలియచున్నది ప్రత్యేకపు చిల్లర రాబడిక్రింద హిందూదేశ మిచ్చిన యుద్ధదానము చేర్చబడినది. 1278 మిలియనుల ద్రవ్యమును ఆంగ్లదేశ మితరులకు కాకీ పడెను. ఒక సంవత్సరములోగా నిబుణమునంతను తీర్చివైచి, అమెరికావారివద్దనుండి ఇక ముందెట్టి ఋణము తేవలసిన అవసరము లేకుండ జేసికొనవలయునని, నిశ్చయించుట జ్ఞాపకాత్రము.

పోస్టు యుద్యోగుల కష్టములు

పోస్టు, టెలిగ్రాఫ్ శాఖలలో నాన్ గెజట్టెడు ఉద్యోగుల వేతనము, అల్లవెన్నులు, వసతియవలసిన కాలము, మొదలగు విషయములనుగూర్చి విచారించుటకై, ఇండియా ప్రభుత్వమువారికి విచారణసంఘ మేర్పరచినట్లు సేటి తంతివార్తలలో గలదు. ఈ సంఘమునకు, హిందూదేశ ఆర్థికశాఖకు సంబంధించిన హెఫర్టిట్ అనువాదులధ్యక్షులుగ నుండురు. గౌ: రా. బి. బి. యెన్. శర్మగారు, సర్ హెన్రీవుడుగార్లు గారు, వెనుక పోస్టుమాస్టరు జనరలు ఇనిచేసిన ఇ ఎ డొరాను గారు, బెంగళూరు పోస్టు యూనియనున కధ్యక్షులగు రా. బి. శ్రీనివాస రంగాచార్యులుగారు, సంయుక్త రాష్ట్రములందు పోస్టాఫీసు మాజరింపఁడెంటుగ నున్న ఖాఫాహామేలు ఎమా అజింగారు, సభ్యులుగ నుండురు. పోస్టు టెలిగ్రాఫ్ శాఖలలో జనరలుగారికి సహాయులుగ నున్న పి. యెన్. ముఖర్జీగారి సంఘమునకు కార్యదర్శులుగ

నుండురు. పోస్టు యుద్యోగుల కష్ట విచారణము కొరకై కృషిచేయుచున్న గౌ. కవర్జీ, వలెలు మొదలగు అసభకారులు నెవరినయినను గూడ విచారణసంఘమున సభ్యులుగ చేర్చిన జాగుండెడిది. విచారణసంఘమువారి మాసమున గూడుదురు. వీరు పోస్టు టెలిగ్రాఫ్ యుద్యోగుల కష్టముల నువకమింపజేయుట కనుకూలముగ నూచనల గావించెదరు గాకయని గోరెదము.

నాకల నడపుట

గౌ: అహమ్మద్ తిలీ మర్కయాగుగారి తీర్మానము ననుసరించి, తమిళదేశమున నాగవట్టునులోను, ఆంధ్రదేశమున కాకినాడలోను, కేరళదేశమున కల్లికోటలోను, సముద్రముపై నాకల నెలల నడవవలయునో నేర్పబడె 1 వ ఏప్రిలు తేదీనుండియు రెండు నూతనుల కాటు సెషన్లలో పాతకాలముల పాపి ముఖ్య ప్రభుత్వము వారు నిశ్చయించిరి. ఇండియా ఎక్స్‌ప్రెసు కాల మీ పాతకాలముల పాపి ముఖ్య, ఇవి నేర్చుకొను వారు తుంటేమో చూచి, ప్రభుత్వమువారు సందిచు వడుచువారు. అట్టి సందిచుమున కవకాశము లేదని నూ యభిప్రాయము. ఈ యవకాశమును, ఆంధ్రులు పూర్తిగ నువయోగించుకొనుట, లాభకరమని హెచ్చరించెదము.

తుర్కీ-సంధి

సంధి సభవారు తుర్కీ-సంధి నివయమై చచ్చించిరనియు, సంధి నిబంధనలను తెలుపుటకు తుర్కీ-దేశ ప్రతినిధులు మే 10 వ తేదీన ప్యారిసు నగరమునకు రావలసినదని కోరుటకు నిశ్చయించి రనియు, రూటరు దెలుపుచున్నాడు. మహమ్మదీయ రాజకారుల విషయమును విరుటకు, సంధి సభవారు నిరాకరించిరని తెలిసికొనుట కె తము చింతించుచున్నారము. హిందువుల యభిప్రాయమును తెలుపుటకు, గాంధీ మహాశయుడు వెదలెదరని, తెలియజేయుచు సంధిసభవారి వసున్యను తిన్నగ బోష్యులకు లేకబోయినచో, వేరొక ప్రవచనసంగ్రామమునకు బీజములు నాటబడుననుటకు సందియము లేదు. అట్టి యసభముల నైనను, గుర్తించ లేనంతటి దుస్థితిలో సంధిసభ వారున్నారా?

హంటకునంపు నివేదికము

ఈ నివేదిక మంత్రి బి ముఖ్యుడలేదు. సర్ మైకెలు ఓవ్వచురుగారు, అంతకుకు వెదలిన తోడనే మొంటాగాగారితోను మిగిలిన మంత్రి లతోను చాల సేపు ప్రసంగించియుండిరి స్టేట్సు మెంట్రికను తంతి వార్తనచ్చెను. ఓవ్వచురుగారి సమాధానములను, మంత్రి లంగీకరించిరి లేదో, త్వరలో బయట పడును.

నిర్ణయములు

మైలాపూరు సంగీతసభ:— ఆదివారం 25 వ తేదీన సాయంకాలము 4.20 గంటలకు గోపాలకాండక గారి వి. యెన్. విద్యాలయమున జరిగెదము.

ఇంగ్లీషు మొయిలు:— సకలమునకు పోస్టు ప్రెస్సులందెచ్చుటయిన ఇంగ్లీషు మొయిలును 22 నుకూరం బట్టాదా లేదు, పోస్టు బాన్సులవారికి తేదీ 9-45 గంటలకు తంతుల బట్టాదా చేయబడును.

ఆంధ్ర ఆయుర్వేద శాస్త్రానికి లిమిటెషన్:— దాక్షిణ ఆచంట లక్ష్మీతిగాన ఈ కంపెనీ వనిమిద ఈ నెల 22, 23 తేదీలకు బెజవాడలో మంతు. వారిని చూడ దలచినవారి మ-రా-ప్రి అయ్యిజేరి కాశ్యేరరావు గారి ఇల్లో వారిని చూడవచ్చును.

చిల్లర బీల్వె:— 24-వ తేదీ కంవారం ఆడ ముఖ్యులకు విజ్ఞాన మందిరము వద్ద బిట్టిబోర్డు వారికి విజ్ఞాన ముఖ్యు. కాశ్యేరరావు వరువకును 9 గంటలకు రాజకేటాని గోవిందా సాధములో లాడ్ గోవిందరావుగారి భూమియందు చిల్లర మహాశయ్యరావు ఉపయోగ మహాశయ్యులు జరుపబడును.

తొండమండలము టి. వి. సాహిత్య సంఘము:— 22 వ తేదీ గురువారం సాయంకాలము 5 గంటలకు యా సంఘము యొక్క ఆరవ సంవత్సరోత్సవము మ-రా-ప్రి పి. యెన్. శర్మగారు మొదలియగు వి. పి. యెన్. గారి ఆధిపత్యమున వెరంబూరులోని తొండమండలం ఆశ్వక విద్యా లయ మందిరమున జరుగును. ఆసమయమున మ-రా-ప్రి యెన్. కె. నుండర వరదాచారి ఆవరగ్. వి. పి. యెన్. టి గారు "సంసారవారానరణము గలగు మార్పులను" గురించి మాన్చుటించుచు.

యెన్. యెన్. పి. సిరాటి సంగీత మాటకసభ, మైసూరు:— ఈ సభవారు తేటి సాయంకాలము 5 - 80 గంటలకు గోవిందస్వవాణి బిల్లో నన్న సాహిత్యములో కన్నడభాషయందు కృష్ణరీతిగా రాజక కా. రా. బి. పి. కల్లెకా చిట్టిగారి అధ్యక్షత క్రింద ప్రవృత్తించెను. ఈ సభవారే, తేదీ 22 వ తేదీ సాయంకాలము 5 - 80 గంటలకు గాగ్రిండుధియేటలో కన్నడభాషయందు ప్రహ్లాదరాజుగారు ప్రవృత్తించెదరు హిందూత్రి వాధిభతుల శ్రీమాన్ యెన్. కస్తూరి రంగయ్యగారి కృత దృశ్యకృతి వహించెదరు.

మదరాసు నగర రయితుల సంఘము:— 22 వ తేదీ సాయంకాలము 5 - 80 గంటలకు యాసంఘము వారి సభవిన్ వైనేడోని తె. యెన్. పి. పి. మందిరమున కమా చేతుగును. ఆసమయమున యాసంఘసభ్యులచే నిర్వహించిన సంఘసభాసభ సంగీతించుటయు, కార్యనిర్వాహక సంఘమునకు ఒక అవ్వతుని, యొక ఉపాధ్యక్షుని, యధ్యక్ష గౌరవ పీ య కా ర్య ద ధ్య ల ను, ఒక కో కా ధి కా ని ఎన్నుకొనుటయు, మదరాసు రెండు రెస్టిగ్షన్స్ బిల్లు యొక్క యుద్దేశమును బలపరుచుటకు మదరాసు కర్తసంఘ ముయొక్కము, శ్రేంబడ ఆన్ కామస్వయొక్క సహాయము అవ్వించుటకు, యింకా యితర విషయములను గురించి సాన్చుటించుటయు మున్నగు కార్యములు ఆలోచించ బడును.

ప్రస్తుత పరిస్థితులు.

మోకతాలిగారి యువన్యాసము.

సంధి రాములూరి తీర్థానమము.

కల్యాణ ఫక్షి సాహెబుగారి గంభీర వ్యాసము.

మృత్యువును మున్న సాయంకాలము ఆటవడిననభి, నిన్నరాత్రి 9 గంటలకు భిలాఫత్తు మందిరమున జరిగిన ప్రకటనగా జరిగినది. రాత్రి 8:30 మైనను పొడింపక నుమారు తది పన్నెండు కేటవండి హిందూ ముసల్మానులు మోలా మోకతాలిగారి యువన్యాసమును వినుటకు సభితులయ్యిరి. సభనలంకరించిన వారిలో ఆనందరెడ్డి యాతాబు మున్నేను, మునగాల జమీందారులు చతుర్మూర్తిగారు కన్య భానుబహదరు మహమను బాబూ సాహెబు, బాబుగారు టి. ఆదివారాయణశ్రేష్ఠి సి. రాజగోపాల చావ్యూ, తారకనాథ పండితులు, మోల్లా ఫక్షి సాహెబు, మోల్లా బాబుగారు ఆలరసాహెబు, కల్యాణ ఫక్షి సాహెబుగారు వరుసగా నుబ్రహ్మణ్య శివగారు నుఖ్యులని చెప్పవచ్చును.

తొమ్మిదిగంటల సుదాసనపీఠికి మోల్లావల్లభతాలిగారు, ఆనందరెడ్డి యాతాబు మున్నేను, మోల్లా ఫక్షి సాహెబుగారు మున్నగు వారును సభితులగా ప్రవేశించిరి. అట్లు అప్పుడు "మృతతాలిగారు" అని జయవాదములు చేయుచుండ సభాధ్యక్షి వచ్చి నామయిడిరి.

బాధిష్ఠు టి. ఆదివారాయణ శ్రేష్ఠిగారు సభాధ్యక్షులగు ఎస్. కస్తూరి రంగయ్యగారు తొమ్మిది అనివార్యముల కలన సభకు రాజ్యాంశరాయినయి వారి స్థానే సి. రాజగోపాలచావ్యూగారు సభాధ్యక్షుల కహించవలయుననియు, ఈ గౌరవమునకు ఆచార్యులవారు అన్ని విధముల సర్దులనియు చెప్పిరి. భానుబహదరు మహమను బాబుగారు ఆదివారాయణ శ్రేష్ఠిగారి యువన్యాసమును బలపరచుచు రాజగోపాలచావ్యూగారు వాటి సభాధ్యక్షుల కహించవలసిరి. సభ్యులందఱు కరతాభ్యుదయతో శుభవాదనలు వామోదించగా రాజగోపాలచావ్యూగారు సభాధ్యక్షుల కహించి, సభితుల కమకు మావెట్టిక గౌరవమున కెంతయు కృతజ్ఞులమని చెప్పి, మోకతాలిగారి కమ యువన్యాసమును ప్రారంభము చేయ ప్రార్థించిరి.

మోకతాలిగారి యువన్యాసము

సభవారు "అల్లూ అప్పుడు" అని జయవాదములు చేయుచుండ మోల్లా వల్లభతాలిగారు ప్రస్తుత రాజకీయ పరిస్థితులను గురించి గంభీర వ్యాసముచేయు తాము జాతీయవాదులమనియు, సోషలిజము మాత్రమే మనకు నేరదేయట తగు నుభ్యోక్తివేర్కొనునది, ఆదర్శమును ఎన్నటికిని తమ మృదయునీనునది విధిచాలించునని నుడిచిరి.

ప్రస్తుత పరిస్థితులు

కరువార మోకతాలిగారి కిటులని:- మేము నిర్బంధ వాదమునందలి విషయములను వెలువరించుచు కడంకరము చేక వాతావరణ మెరియో మార్పు చెందుట గాంచితిమి. కక్షలలో చేరి తగవులను రగులు గొలుపుట మాముద్దర్య మెన్నటికిని కాదు. ప్రస్తుత రాజ్యాంగ సంస్కరణములు, సోదరులలో అంతర్యయముల రుచులు గొలిపి, వారి, విభజించుట తప్ప మరెట్టి లాభములను మనకు ప్రసాదించవలయును. ప్రస్తుతము మనము కాంతిచూడలేము. జేతము సౌఖ్యమువీరస్థాయిగ నుండుములచేయుట మనవిధ్య కృత్యము. ప్రస్తుతము మనము ఆపన్నస్థితులలో నున్నాము. జేతపుత్తి క గృహములలో కూచుండి యుండుటకు వీలులేదు. నిక్కల జేతపుత్తి లందఱు కష్ట కరుణలను వైర్యులమనములలో నొప్పి ఈజిస్తితులలో ముగడంకన జేత మాత్రమే వారాధానము చేయుట వారి విధ్యుక్త భర్మమై యున్నది.

కక్షలు ఉండుట అనవరతము కాని ప్రస్తుత పరిస్థితులలో జేత యులలో అన్యోన్యమైత్రీ, సహ వారమునీరీతములు, మేము నిర్బంధవాదులమునకు సర్వమును జేత యులలో ఈ సమ్మేళనమును కనగొంటిమి. ఆకాలమున జాతీయవాదులు మిగిలినా అనుభేదము చేయుటలేక ఆందోళన మాననోచుననవచ్చిరి నాసోదరులగు మహమదాలిగారు జేత వాదులలో ప్రముఖులొకరికి సత్తరమును వ్యాపియుండిరి. నాసోదరులకప్పుడు అలిమూత్రవాద్యులలో భాగమునందుడె. ఆయన త్రరమునకు ప్రత్యుత్తరము వ్రాయుచు జేత వాదులకు, నాసోదరుని కిరీకస్థి యేలానున నున్నదో తెలుకగోని. జేతములందఱు భయర్య సాహసములతో మాత్రమే నేవారాధనమునకు పూనుకొని

పనిచేయు చుండినయెడల తాను ఆశోగ్యులగుదునను, జేత యులు అనవరతముగా సోరానుకొనుచు కక్షలను పెంచుకొను చుండినయెడల తనవ్యాధి అతిశయమై, తాను అనాశోగ్యులగుదునను నుండెదననియు మహమదాలి ఆచునకు వ్రాసెను. ప్రస్తుత పరిస్థితులలో నా ఆభిప్రాయమును నిదియే. మేము నిర్బంధ వాదములనున్న అయిదేండ్లలో హిందూ ముసల్మానులకు భేదముమీయు లేక ఆందోళన మాన తోడ్పడిరి. మేము ఇకముందు మిజేత వార్యులలో సర్వ వా తోడ్పడుచు నేర చేయుచుండగలము. ప్రస్తుత పరిస్థితులలో జేతమునవెట్టికక్షలును నందమదదని మా ఆశయము. నేను జాతీయవాదులలో జాతీయ వాదిని. నా ఆశయములు గల వారు చెన్నపురిలో ఆసేతులు గలరని నేను మానుటకు వాకెంత యో సంకోచముగా నున్నది. జేత నేతరు యులైనవారకుం గు ముదము ఆత్యవశ్యము. చెన్నపురిలో జట్టి యులైన వారకులకు మారుచున్నాను. కస్తూరి రంగయ్యగారు విజయరావు వాతావ్యులు గార్లు సభాభివృద్ధికి చేరినవారు. వీరిట్లు నాకమిగిలినవారుగలను. హిందూ ముసల్మానుల మధ్యదేవదరు సర్వమూర్తి గారును ఈకాలవారే. ఈ కాలమును ముండినను వెంకటేశ్వరగలదల నేను ప్రవచించగలను. నేటి సభాధ్యక్షులు రాజగోపాల చావ్యూ గారును ఈకాలవారే ఈనవా నీయులకంటి, వారి నాయకుల యజమాన్యులైన ఈ కాల ధాని యెంతయో గౌరవ ప్రతిష్ఠలకు బడచుకలను జాతీయ నేనాకార్యము లన్నిటిలోను ఇప్పటికి ఈ రాజగోపాల ముందం జతము చేస్తుదని చెప్పటకు సంకోచముగా నున్నది. జాతీయ విజయము వృద్ధులయొక్కయు, యువకుల యొక్కయు కత్తిసామర్థ్యములమీద నాధారపడి యుండగలదు. వీరి కలననే జేతమున కెంతకత్తి నైతము గలననేను చెప్పును. ఇంతవరకును ముసల్మానులు ఈ మూతన జీవమును గ్రహించ వాల క గాధ నిదుర లో నుండి యుండిరి. సభితులు ఆభిప్రాయ వాక్రమించుకొనుచుండి. ఇప్పుడువారు జేతపరిస్థితులను గ్రహించవలసిన యెంతయు అపాయము చేచుకలగలదు. గాధనిదునుండి లేచి కూర్చుండవలయును. హిందూసోదరు లారా! మీ జేతనేనా కార్యములన్నిటిలోను ముసల్మానులు సహకారులుగ నుండగలరు. ఆనందరెడ్డి యాతాబు మున్నేనుగారు ముసల్మానుల భావస్థితిని గురించి వాగో మాటలాడుచు ముసల్మానుల బంధన జాతీయవాదులేమని ప్రకటించిరి. ముసల్మానుల మానసిక పరిస్థితులు చాల అత్యుద్భుతములు. జేతమును ముండి వారిలో మాటలాడుదు. వారికి పట్టరాని యుల్సానము కలుగగలను. వారి పవిత్రత్రేతములకు గురించి ప్రకటించుచు. వారికి గలగు ఆందోళనల కల్పితమల వికారు. ముసల్మానులు సర్వవా మితు తోడ్పడగలరు. మీ కార్యముల కార్యములలో గాన, సత్యాగ్రహ విమయముల లోగాని, స్వరాజ్యకార్య నేరకానినాని ముసల్మానులు మీకు బడిభుజములుగనుండి పనిచేయగలరు."

రాజ్యాంగ సంస్కరణములు.

కరువార మోకతాలిగారు రాజ్యాంగ సంస్కరణములకు గురించి మాటలాడుచు ఇటులని:-

"మోకతాలిగారు, అర్థిక స్వాతంత్ర్యకారములను ప్రసాదించురాజ్యాంగ సంస్కరణములు ఎట్టివి ప్రసాదించబడినవి కన్యకలు. ప్రస్తుతము ప్రసాదించబడిన రాజ్యాంగ సంస్కరణములకు, నాజేతమున కట్టి లాభములును చేచుకలయును. కాంగ్రెసువారు, ముసల్మానుల సమితిగాని జేత స్వాతంత్ర్యము నకు చేయుచున్న నేర ప్రకటనను నేను వారు తమ కార్య ప్రయత్నములలో విజేత వాద్యులకరముల చేర్చుటకు చేర్చుటకు ముందుకొను నాకంత సచ్చరదు. అనీవారును రాజ్యాంగ సంస్కరణముల నెక్కొక గ భాగము చేయుచున్నాను. మనము నయితము వీనిని సహజము చేర్చుటకు స్వాతంత్ర్యమును బడచుదని వీరి కోరుచున్నాడు. అంగ్లో ఇండియను, బ్రిటిషువారు ఈవిషయమున ముకెంతయో హాని కలుగజేయుచున్నాడు. ఈ సందర్భమున నాకల్లిగారు, నేను బ్రిటిషువారును సర్వమును చేర్చి కక్షల మీకు చెప్ప రలంచు కొనినాను. బిగయూలో నొక మేనమామ మేనల్లుడు ఉండెడి వారట. బిగవాడు మేనమామ, మేనల్లుని పిలిచి "అబ్బాయి! నీ నెచ్చటికైనను వెల్లి విచ్చుక నొకదానిని కట్టుకొనవచ్చి కేటి కరకు జాగ్రూకతతో ముడమిడియో నుంచుము. కేపుడయిన దానిని చంపి మంచిసాగున కయూర చేయుము. రెండు చపాతీలను నయితము కయూరచేయుము. పిమ్మట గాగ్రములలోని వారి నందరిని చంపి యింటికి విండునకు పిలిచి తరుకు కావలసినంతవరకు చపాతీలను తిన ప్రార్థించుము." మహమదాలి మాటలను వినినంతనే అట్లు డెంతయో ఆత్మ

ర్యులగునై "మామా! ఇదంతయు నేమి. ఇది విందా లేక వారిని మాడుచు" అని అడుగగా మారు "అబ్బాయి! నీ నెచ్చకు ఈలాటి విండులనే చేయుచుందు ననే" నట రాజ్యాంగ సంస్కరణములు నయిత మిదిగముగానే యున్నది. రాజ్యాంగ సంస్కరణములను గురించి వివరప్రదేలను నా కి కథ జ్ఞప్తికి వచ్చుచున్నది.

మిగిలినవారు నా క నేరమంది మిత్రులుగలరు. వారు జేతాధ్యక్షులయిన కింతవరకును చేసిన నేర ప్రకటనయియు, ఆవారము. కాని వారికప్పుడు చేయుచున్న కార్యక్రమము అద ములు ప్రస్తుతముకరదు. వారిప్పుడు జేతాధ్యక్షుల గౌరవమున కై నను తమనేరమంది విక్రమించి యుచ్చుకొనిన శ్రేయోదాతక ముగ నుండగలరు. నేనుక వృద్ధుడ నగుచున్నాను. యుల్సానా వంతులగు యువకులకు జేత నేరలో అనకాశమిచ్చుటకు నేనును ఈకార్యనేరమంది విక్రమించి త్రుచ్చుకొనుటకు సంసిద్ధుడనై యున్నాను. అత్యులగా! ప్రస్తుత పరిస్థితులు చాల ముఖ్యతమ మై ననని యుండే చెప్పియున్నాను. మనము జేతనేర కేనిధ ముగా పని చేయ గల మో నిర్ణయించుకొనుట అనవరతము. నేను చాలకాలమునకు కార్యక్రమలో చేరియుండ లేదు. 17 సంవత్సరములు ప్రభుత్వోన్యోగములో నుండి యుంటిని. వాయుల్సానమును, ఆశయములను ఈ ఉన్యోగము నామానకము చేయుచుండినందులకు దైవమును సభికుండించ వలసియున్నది. మనము ముందుచేయుననిన కార్యనేర అనంత రము. ఇంతవరకును కాంగ్రెసు హోమములు, ముసల్మా నులీగుల మూలకముగా కొంతవని చేసియున్నది. ముందుచేయ వలసిన కార్యవిధానము నాలోచించిన ఆకార్యము ఎంత అల్ప మైనదియు లేకగలదు, కార్యమారత్వమే మన ఆశయములను కొనసాగించగలదు. మీలో శివాజీవకంటి పీఠము నాయకులు ఉద్భవించవలయును. ముసల్మానులను నేనుకావారి ప్రకటించుట మాత్రమే మిగు ద్విగ్గుకు చెందగలరని తలంచెదను. శివాజీదేవిన కప్పుల నేకములుగలవు. వానిని మనము చర్చించుట అనవరతము. శివాజీ నిజమైన ధీమతు. అతనికిగల దూర దృష్టి అనంతరము. తానొక కార్యముచేయ తలంచుకొనిన, ఎన్ని ఆపదల ననోర్చి నెలవేర్చుల దైర్యవాలి అట్టి మహా నీయుని దైర్యసాహసములు మీలో కృతీకరించవలయును. గురుగోవిందుమేర్నా మున్నగు ధీము మీలో జన్మించవలయు ను. ఈ మహనీయుల లం దరు విద్యావంతులు గాన, బి. ఏ. టి. ఎల్ గారు. కాని వారుచేసిన సాహస కార్యములను చక్రము గానముచేయుచున్నది. నేను అలిఖు రులో విద్యార్థిగానున్న కాలమున నా యువభాగ్యములలో నొకరు ఆంగ్లేయులకు నుండుట సంభవించెను. నాజననికి తరు వారి నాకీ ప్రపంచమున నిర్వహించవలసిన కర్మములను గరవిన వారు వీరే. వీరియు నును నే నెప్పటికిని దీప్తికొనబాలను. నేనా కాలమున జేతకార్య విమయములలో నెట్టియుల్సానమును చూచినవాడనుగాను. ఈజన గారు నన్నెల్లప్పుడు తనయొద్దకు చేరదీయుచు, జేతాధ్యక్షుడనునకు నేరచేయ నన్నెల్లప్పుడు నుల్సానా కరచుచును. జేతము సౌఖ్యవాదులమై యుండునంత కాలము నన్ను నిదురజేవద్దని యుద్వేధించుచుండువాడు. ఈ యుద్వేధనలకు సహాయముగా నేడ గ్రంథములనుంకి యుల్సానావాద్యములను చదివి వివరించెడివాడు. వీరి హోధనలే నన్ను జేతనేనా దురంధమునకు నదుము కట్టించిరి."

హిందూ ముసల్మానుల సమ్మేళనము.

కరువార మోకతాలిగారు హిందూ ముసల్మానుల సమ్మేళనమును గురించి మాటలాడుచు, హిందూ, ముసల్మానులు సోదరులకంటి వారయను సోదరులలో నెవరైన మోరు తప్పుచేసిన దానిని తమింతి అన్యోన్యమైత్రీని కలుగజేయుట సోదరుని విద్యుక్త భర్మయనిరి. ముసల్మానులందరు హిందూ ముసల్మానుల సమ్మేళనమును వాంఛించి యున్నారనియు వీనిని సభికులము జేయుటకు హిందూవులు ముసల్మానుల సోదరులకు కేలూత యొసంగుట ఆత్యవసరమనిరి. హిందూవులు జనసంఖ్యలోను, విద్యలోను, భాగ్యములోను, అర్థిక సంఖ్యా బలై యున్నాను. తిన్నరములగు ముసల్మానులవారు చేరదీసి సహాయముచేయుట వారి విద్యుక్తభర్మమై యున్నది. హిందూవులు జేతనేనాదమయములలో పూర్వము పాటువున్న కొని పనిచేయుచుండుకాలమున ముసల్మానులు వారిని నిరసించ సాగిరి మోక్ష చేయసాగిరి. ప్రస్తుతము ముసల్మానులు తమ ప్రోవామును గ్రహించిరి. హిందువులను తాము జేసినతప్పును తమింద కోరుచున్నాను. హిందువులు వారి తప్పులను తమిందే వారిని జేరదీయ వలయును. ముసల్మానులు జాతీయ యుద్ధములన్నియు పాటుబుచ్చుకొని హిందువులతో నిక పనిచేయ గలరనియు చెప్పుచు ఈ మధ్యతాము మోలాపురమునకు వెల్లిస

పుదు భిక్షాభివృద్ధి విషయమున హిందూవులందఱు నడుముట్టి పని చేయుచుండుట చూచి యాశ్చర్యముగ్నుల మైతిమని మేకతాలి గారు చెప్పుచు ఇటువంటి: "అస్థులమున ఈ మధ్యరాష్ట్రీయ మహాసభ జరిగినది. లోకమూల్య బాలగంగాధరతీర్థగారి కార్య సేవకు భంగము కలగజేయుటకు కొందరచ్చట ప్రయత్నములు చేయసాగిరి. ఈగుట్టును గ్రహించి మహాస్వామి లోకమూల్య తిరుగారికితోడ్పడి, వారిసేవ కవిధులను తాముగజగదండ చేసిరిని వినుటకు సంతసించుచున్నాము. దీనివలన హిందూము సల్పానులు ఎంత ఆనోద్యమ మహాకారముతో పనిచేయుచున్నది తెలియగలదు. దైవము ఈ సమస్యకేసముడు విశిష్టాయగా నుండుటకు తోడ్పడునా?

గోరక్షణ

విద్యుట గోరక్షణ విషయమును గురించి మాటలాడుచు ఇటుల చెప్పిరి:—

గోరక్షణ విషయము నన్నింటియూ నాంబోశనవరము చున్నది. ఈ విషయమును గురించి మిత్రిలగేతులు నాకు త్రాముచుండిరి. మహాసభామహాస్వామి సమైక్యముతోనే విధులను వరత్తులనుగాని, రాజీలునుగాని చేయవలెననుచున్నాడు. ఈ రాజీలవలన ఈ యాశ్చర్యమునకు కారణము అనద చేశార గలదు. రాజీలవలనగోరక్షణ సమస్య ఏమాత్రమును కలిగిరాదు కావాలను. గోవు బాల పరిశ్రమైకరి. కనిత్రమైన కర్తువులను మాత్రమే భుజింపవలయునని మహారాజు చెప్పుచున్నది. కాని మిగిలిన గోమాంశమును వినుటనే విడిచిపెట్టితిమి. మాయంటిలో గోమాంశము భుజింపరాదని మేము శతధముచేసితిమి. ఈవిషయమును గురించియే మామతగురువు లగేతులతో చర్చించుచున్నాము. మారీవిషయమున ఆమరక తదనకర్తలేదు దీనికలిగియున్న భారమును మా గురువులవై చేయుదు. నా సోదరులందఱు గోమాంశభక్షణము మానుటకు వైరము తోడ్పడునా?

భిక్షాభివృద్ధి రాయల బారము

తగుతాలి మేకతాలిగారు, ఈసోదరులను నమానుచు తాలిగారు పొట్టిను నుండి భిక్షాభివృద్ధిరాయలయితో భిక్షాభివృద్ధిసమస్య విషయమున మాటలాడుటకు సంధి విధివారు నిరాకరించివారని తలంపించి పాపియని, కాని విషయమున యాకూలు ముస్సేనుగాడు భిక్షా మోతీరాయలను నుపహించింజోవుచున్నారని చెప్పి తమయూచనాధ్యక్షులను నుగించిరి.

తీర్మానము

ఆనరవిలు యాకూలు ముస్సేనుగాడు, సంధిసంధివారు భిక్షాభివృద్ధి రాయలబారము ని రా క రిం చేసిండుటకు నిమద మను మాపుచు, ఇప్పుడైనను సంధిసంధివారు జేయుట కొర కలను ముస్సేని భారతీయులు భిక్షాభివృద్ధి సమస్య విషయ మున నేమి చేయెదమను వినుటకు ఆరభాశ నుండించవలయునని యొకతీర్మానము నుపహించిరి చిట్టచాంతు నివాసులను మాల్విజులల్లా ఆలం సాహేబు ఎం. ఎ గారు తీర్మానము ను బలపరచుచు మాటలాడిరి

సభ్యులందఱిచే తీర్మానము ఆంగీకరింపబడినది.

విద్యుట మాల్వా ఫరీఫ సాహేబుగారు హిందూము సల్పాను సమైక్యమును గురించియు, జేత రాజకీయ పరిస్థితు లను గురించియు జేతాభ్యుదయమునట్లు మాల్వానులకు గల కార్యములను గురించియు ఉద్ఘాటించుకొంటున్నారను గంభీ రోపన్యాసము నిచ్చిరి. సభ్యుల సత్సవాపరచిరి.

అటుతగుతాలి అభ్యుదయ సేనాతాలిగారు, మాల్వా ఫరీఫ సాహేబుగారు సభలో నిచ్చిన గంభీరోపన్యాసములకు చెప్పి పురివాసుల కక్షలన బాటి కృతజ్ఞతను మాపుచు హిందూవులతో ననేకులకు భిక్షాభివృద్ధివిషయము భాగ్యు తెలి నియుండలేదనియు, మాస్వామిల ప్రతిబోధినిని వెళ్లుచు ఆ విషయమున సంకతికందర్పములను హిందూసోదరులకు జేతాభ్యుదయసమితి అత్యాశక్తికలిగిరి. తగుతాలి న్యాయాధికారియైతిక భిక్షాభివృద్ధి సభా తీర్మానములవై చేసిన విమర్శనములను బాల సేపులభ్యుదయ త్రిపుత్రరవిచ్చి భిక్షాభివృద్ధిసమస్య వ్యాపి నంకీనునదనియు, కాని విజయమునకు అందరూ సోడ్పడవల యుననియు చెప్పిరి.

తంగావూరు నివాసి లను మాల్వా గారు అభ్యుదయ సభాపాద పక్షమున వందరములను సమర్పించుచు రాజగోపాలా చార్యులను గూడ హిందూ సాసల్పాను సమైక్యమునకు చేయు చున్న సేవకు, కొనియాడి, నాను నిజమైన సత్కార్యమాలమి యు. ఈ రాజభానికే గాంధీ సంతోషాలనియు చెప్పి వారి నానుకర్యము క్రింద మహాస్వామిల చేతనేనకు పూనుక సగల పనియు జదివిరి.

రాత్రి 11½ గంటలకు సభ ముగిసినది.

అభ్యుదయ మరణవార్త.

అయ్యో, ఈనెల 17-న తేదీన ఆంధ్రప్రదేశ్ యందు "చారణకరమగు మరణము" అను వీధి కట్టిన క్రియత లోన జేంకటరాయకర్మగారు 15-4-20 తేదీన కన్నులు 12 గంటలకు స్వస్థులయిన (వెదవెలుసు) రక్తవిరోధమున వ్యాధివలన, వరలోకము చేరిరి, ముగ్ధపాటి కుటుంబము కౌత్తిగారు వ్రాసిన కృతాంత మెంతయు అసర్వము, అ ప్రమాదము, దుష్కార్యము వై యుండుటలే గాక నిజమగు వార్త యెంతమాత్రము కాదని నేను నొక్కి కట్టాడించు చున్నాను. ఏలనక, శ్రీ కర్మగారు నేటికి 10 రోజులక్రింద ట మాయంటికి వానో మాట్లాడు నిమిత్తమై వచ్చియుండిరి. కారణాంతరమువల్ల నేను మదరాసు వెళ్లియుండుటచే, నేను వచ్చువరకు వారు మాయంటి తావుననే యుండిరి. నేను 15-న తేదీ ఉదయం ఇంటికిచేరినాను. 16-న తేదీనాడున్న వారు మాయంటి తావుననే యుండిరి. 17-న తేదీ ఉదయం 6 గంటలకు కర్మగారు "చున్నవ" అను గ్రామమునకు తయారై వెళ్లిరి. ఇట్టి సీతీనా వైవాద్య యంత విజయవంతమైనదిగా నుండు గాక యిది ప్రార్థించుచున్నాను. శ్రీ కర్మగారు విరోధు లెవరో యాకౌత్తిగారు పేరుతో వ్రాసియుండునని నన్ను వసును; కర్మగారు మున్నరండి ఇంటికి చేరియుండనిపడుచు న్న, వారి కుటుంబముగాని ఎట్టి అనుద్రాము వద సకర్మము లేదనికొందు పాపము చేయించుగాకయని ఈశ్వరుని ప్రార్థించు నా మ.

చంజవోలు మాచిరాజు భానుమూర్తి.

లోన జేంకటరాయకర్మగారు స్వస్థులై యున్నందుల కెంతయు సంతసించెదము. ఇట్టి యసత్వవార్తను శంపి, లోక మును మోసపుచ్చిన విశ్రాంతివచర్య కడు శోచనీయమయినది. ఇట్టి యసత్వవార్తను నడుదేకముతో ప్రకటించిండుల కెంత యు చింతించెదము — సంపాదకరము.

(జిల్లము తూర్పు ఆఫ్రికాలోని కాననసంఘమునందలి కలిగినదను గా) ఎ. ఆర్. అల్లిజేనా గారు ఇపుడు బొంబాయికి వచ్చియున్నాడు. ఆయన 'కొరినికల్' క్రితకావ్రతదినమున ఇట్లు చెప్పెను:—తూర్పుఆఫ్రికాకు భారతీయులే మాన్యకర్మము. విరోధిగల సేవనంతరము కొద్దికొద్దిగా నచ్చి కాపురము చేసిరి. 1902 సం॥ క్రొత్త కాలానీ ఏర్పరచబడినప్పుటికిండి యు ఆవిరోధియులకు భారతులవై నోక అమానుసలకు భేద ము కలిగియుండెను. మేయికు వ్యవసాయభూములు విరోధి యులకిచ్చిట్లు, భారతులకు భూములవచ్చిట్లు ప్రభుత్వమువారి లై జరిగించబడిన. తుదకు 1915 సం॥ చేరోషీయులు ఏషియా కా ను నుండి ఆ యిట్లు కన్యా యు ను గా నొప్పు కొన ను జేరెను. ఎ త్తు భూములు విరోధియుల కై కలెపుటకలెయడెను. ఇప్పుడు తూర్పు ఆఫ్రికా ప్రభుత్వమువారు ఒక పట్టులను కట్టు నేర్పాటును చేయుచు భాన న విధిని బాటి ఏర్పాటులకు తగినట్లు చేసేయెట్లు జేరెను. ఒకటి ల్లున ప్రవేశపెట్టిరి. అని భారతదేశాతీయులు అడేసింది. ము ధ్యమలలో పనిచేసిం సోల్లరులకై భూములకు విధించునపు డు, భారత ప్రభుత్వమువారు భారత యుద్ధవీరులకు తగిన ఏ ర్పాటులు చేసెదరను సాదిన, భారతవీరులను గణించకలేదు ఛోయిరి. తూర్పు ఆఫ్రికా యుద్ధవిషయమున ఎరుగని సోల్ల రులకునాడ భూము లిచ్చెను. ఇదిగత భారత సకల విలాసాల నంగీకరించుటయే లేదు. ఇట్టివి ఇంకను అనేకులు ఉన్నవి. ఖుద్దు భారతులకు సంబంధ ముండెను తుదకు ఏరోధియులకు భారతులకు ప్రతికూలు గనే పనిమించెను. తుదకు తూర్పు ఆఫ్రికాలోని భారతుల స్థితి విషయముగానే చెప్పెను. అచ్చటి తెల్లవాటివారి నిష్పాద ములు విషమభారముననే యున్నవి. గాన తూర్పుఆఫ్రికాలోని భారతసమస్యను గురించి భారత సేవకును మనకు అందోళనము నుండుననుచు ఈతూర్పు ఆఫ్రికావిషయము దక్షిణఆఫ్రికా తో సమానమగుట కెంతమాత్రమును సందియములేదు.

రంగూణ్, మాండలేలోని నెలతి అశ్వికు ఉద్వోగులు అందఱును గూడి సహోద్యమ చేసిరి. వివారణగ్రంథమువారు "హెన్రీజేయబడిన తీరముల మోగించిన విషయమునకిట్టి ఉద్వోగులనీన దయచేయుదు. అయితే నైపుద్యోగులు కొరి నని కడదిన జీవించున వెల నుండటి తేదీ ముందే రిట్రాస్పెక్టి వుగా నివర్తరలనీన దని. ఈ విధముగనే కర్తక పారికారిమః కాఖు వారి కార్యదర్శికి, పోస్టు ఇండు తెలిగిపు కాఖుల దైర్యకు జనరలు గానిని తంత్రివారు సంపదెను.

రైలుబండి తగులబడుట:—తూర్పు మధ్యమున మొనటికరగతి రైలుబండి యొకటి తగులబడి నందున, కల కత్తా మెయిలుబండి నేను మధ్యాహ్నము ఒంటిగంటకు మెం టుబైవకును విశ్చినది.

సరస్వతి సంఘము:—22 వ తేదీ గురువారం సాయంత్రం 6 గంటలకు యీ సంఘ భవనములో, సంఘ నిబంధనలను గురించియు, బాంబలోయన్న భవనము గురిం చియు, వృత్తరతులను గురించియు, యింకా యితరవిషయముల ను గురించియు ఆలోచించుటకు సభ గావింపబడును.

మదరాసు రాష్ట్రీయ కాంగ్రెస్సు సంఘము:—

28 వ తేదీ శుక్రవారము సాయంత్రం 5-15 గంటలకు గోవిందప్పనాయుని వీధిలోని సౌందర్య మహోత్సావ రాష్ట్రీయ కాంగ్రెస్సు సంఘము, మహాజన సభాకరపున ఒక బహిరంగసభ జమ్నాల్ మహామ్యుగారి అధ్యక్షతమున జరుగ బడును. ఆసమయమున ఇండియా గవర్న మెంటువారు ఆస్తి జేత హుండిల అమ్యుగముల విషయములను గురించి గర్హియు న్ను ఆభిప్రాయమును నిరకించుకను గురించియు, సామ్రాజ్య వ్యాపారమును గురించి కమిషనులో మోదక ప్రతినిధులను ఏర్పాటు చేయుటకు ఆలోచించ బడును.

అక్బరు సైలీషియా.

కాన్పూరు, ఏప్రిల్ 17:—ఒకేసే సందేశము. —అక్బరు సైలీషియానందలి ప్రజలు జర్మను పక్షమునానందరిని సైన్య ముగ జేర్చుచున్నాడు.

లాల్ అజపతిరాయగారు 18 తేదీ ఆలహాబాదుకు వచ్చిరి. 19 తేదీ సాయంత్రం ఒక బహిరంగసభలో ప్రసంగించిరి. గా. మోతీలాల్ నెహ్రుగారు సభాధ్యక్షులు. లాల్ అజపతిరాయగారు ప్రభుత్వ రాజకీయస్థితిని గురించియు, సంస్కరణకావనమును గురించియు తాము ఎట్టిస్థితిని వహించి యుండరెనో దాని గురించియు ఉత్సాహించిరి.

మా బడ్జెట్ విశ్లేషణదోషు మా క్లెట్ర (వాయు మన్నాడు:—బడ్జెట్లోని ఒక క్షుద్రియ జమించారుడైన లాల్ బండెన్ లాల్ కావూరు అనునతడు ఈనెల 11 తేదీ సాయంత్రం 6 గంటలకు కాలభర్మను నొందెను. అచ్చట కాడు నూర్బాదిక్ గేహి క్షుద్రియమై సందెను మరునాడుక యాన మోతీదేయమనుసంకపరక్షను దహనకర్మ జరుగబడు లేదు అతని సహోదరీ పుత్రుండగు లాల్ అసందెలాల్ హుండే మరునాడుదయాబజ్జిగదిలో ఆచచ్చినవాని ఛోటోను తీసెను. ఆగదిలో మరి ఇతరులెక్కువను లేరుగాని ఆఫోటోను ఎత్తికూ డగా అత్యాశక్తియుగా ముద్దుడుదిండుకూ నాఫోటోలో గనబడెను. కొంతకాలమునకు యందు చచ్చిన, ఆచచ్చిన వాని భార్యయొక్కయు చాలాకాలమునకు ముండ్ గతించిన పుత్రుని యొక్కయు చింబములు లేకును మరేమాడు గుర్తింపరాని చింబములు దానియందు పడినవి. ఇది అచ్చటివారందరికిని ఎంతో శా వింతక దున్నది.

నోటిసు (2194)

తడవ డిస్ట్రీక్టు మునసపు కోర్టులో

న్యూ నెం 87 of 1920

బుధవరపు వెంకటకృష్ణారెంగయ్య } మొదల
రయసంఘం నెక్టువెండు రిల్ల నాగమ్మ } వారు
(2) ఇంటిగింజల వెంకటయ్య సాకిక్ కడవరపు }

ఎడ

డిక్టేరి సిద్ధయ్య, వాక్ ప్రాధురూధ } క్రతివాది
తాలూకు మైదుకూరు }

ఇందుల్ల తెలియజేయడ తే నుననా జేకదిన నాడును క్రతివాదివైన యూ కె—2—9 లకు నెండున రాఖులకేపి యున్నాడు. సదరు నెంబరు 22-4-20 తేదీనాటికి వాణుగా వున్నది కడవ తేదీన క్రతివాది స్వస్థిమనానాని స్థితి ద్వారాగాని మోజు నానంతట ఎక్సాప్టి లేని విధానం. బడను.

పు. రాధాకృష్ణయ్యగారు, లి.ఎ.టి.ఎల్. క్లీకరు, కడప

(పైటరు వజ్రస్స)

అందఱు, ఏప్రిల్ 16:—ఇంద్రయా శత్రులనుగూర్చి ఉప
వ్యసించుచు శరీరాన్ని బుడచు గాట్లు పెట్టిరి.—హిందూశేత
్రు శత్రుల కివ్వదు ముఖ్యముగ కావలసినది యా: సాక్ష్యముల
జాచుట కొకాఖ. రెయిలు మార్గములు, శత్రు
లొని నీటిమార్గములు, శత్రుస్థలములు వీటినిగూర్చి అన్నివ్యవ
హారముల నడిచుచుచుండవలయును. శత్రుల అధికారవిధా
నము సామ్రాజ్యభిక్షుద్ది నకనడవలయును. నుండవలయును.
ఇప్పుడున్న శత్రులను నడుము చేయు
ఉయ్యగాక నడికొన్న శత్రుల నేర్పరచుటకుగూడ ప్రయత్నించ
వలయును సభాధిపత్యమును సహించి ముంపేనుగారు ఇట్లు
చెప్పిరి. హిందూశేతమునకు వెంటమెదట కావలసినది ప్రజ
ల జీవితవిమానము సేవ్యవలయును. వారి నలపడ పెంపొం
దవలయును. ఇదియెందును శత్రులు, రెయిలు బాగుగ ఉభిక్షుద్ది
జేందుకులను లభింపకలవు. ఉపసాగములు నూచించినది
కాఖ నేర్పాటు చేయవలయునని సంస్కరణ ప్రణాళికలో
నూచింపబడినది. రాష్ట్రీయ శత్రుప్రభుత్వములను వాటి నెట్లు
పంచివెట్టవలయునో ఆయింకను నిష్పాదు ముఖ్యముగ వాటి
యింకవలసి యున్నది.

అంధ్రము, ఏప్రిల్ 16:—లాహూరు రిజిస్టరు ప్రకారము ఈ క్రింది సమాచారము తెలియచున్నది. మార్చి నెలలో బ్రిటిషు దీవులందు 8,894,000 టన్నులు బరవుగల ఓదము నిష్కారముచేసిరి. 1919 దశంబరులో కంటే మరి 40 వేల టన్నుల ఎక్కువ నాకలు నిష్కారముచేసిరి. క్రిందటి మూడు మాసములలో 708,000 టన్నుల బరవుగల నాకలు నిష్కారముచేసిరి. ఈ క్రిందటి మూడు నెలలకంటే ఈ మూడు నెలలలో కట్టిన నాకల కరువు తిక్కుగగా నున్నది. తక్కిన జేతనులన్నిటిలో నిష్కారముచేసిన కర్తక నాకల బరవు 4,547,000 టన్నులు దశంబరుకంటే చాల తక్కినవియినది. 1914 వ సంవత్సరములోనన్న నాకల బరవుకంటే ఇప్పుడున్నవాటి బరవుబ్రిటిషు దీవులలో 16,00,000 టన్నులున, తక్కిన జేతనులలో 8,100,000 టన్నులున ఎక్కువగ నున్నది.

అందఱు, ఏప్రిల్ 17:—శ్రేష్ఠులగువాఱు నొక కుమారుని పుట్టినది జన్మకళార్పణ నొక కుమారుని గాల్పించునెను. అందునై స్త్రేణుల మిత్రులందఱివారఁ కిచ్చుచున్న యట్లొనరించుచినది, మిత్రకుండలీవారి ప్రతిభిషింపుచునా రచనకి బోయినవిమ్మకు నీరద లారంభమైనది. ఎంతయోదంబి పరమామకారికి దెబ్బఁబడినది. ఇంక నెంతయు జరుగునో యని భయమగుచున్నది.

అందు, ఏప్రిల్ 17:—(బుర్రీ) మరయొక రకక
భటుడు చచ్చిపోయినాడు. అతని కిరీటం 26 అండ్లు
దేవు. చేతులు రెండును వెళ్ళిన విధిగాట్టి పుండ్లు పండ్లు
కట్టిపోయిపోయి. ఆ మరొకడు యుద్ధంలో పాల్గొనినాడు.

క్రైస్తీ మూనియా, ఏప్రిల్ 16:— తన సమయమున తన
 తాను పనిచేసే లెట్టి కెక్కుకు పూర్వమునుండి అట్టికెక్కు జోర్నుట
 అత్యంతమనియె, తనకిప్పించుకొన ప్రయత్నించువాని దండిం
 చుటకు తగిన ప్రయత్నములను చేయుట నూడ అత్యంతమని
 యె, తనవారల ప:ప్రాయశ్చయము లెట్టి వారికి తగిన భోజన
 పాతకర్మముల కొనసాగుట నూడ అత్యంతమనియు యవ్యయ
 త్రేమ యూనియను కాంగ్రెసు వారికి తీర్మానమును చేసిరి

స్వప్నవాచనము, ప్రశ్నలు 17:— కృష్ణుని గాత్ర జర్మనముండి
స్వప్నదశను పరగై త్రివేదియిరి. కాని రహదారిచీటి భాగులే
చంద్రుడు సాతవాహనులలో ఆరము చేయబడినది.

పార్వతిని, ఏప్రిల్ 18:—అయిదురోజులలో జయో
 న్తు కమిషనును తొలగించవలయు ననియు, జయోగిష్టు నా
 యకుల నాకుల కంఠకులయిననీయు, బ్రాహ్మణుల పటాలము
 లను విడదలచవలయుననియు, శక్తున్న వాను బ్రాహ్మణుల
 నందఱిని చూపితేనేదిగనియు కొంతమంది అరబ్బును తోరిని
 వేస్తేనే తో బాగుగ విశ్వసించదగిన వానినఁడి జయోగిష్టు
 సంఘమువారికి తెలిసెను. ప్రభుత్వము వారి కోరికల
 మొదట “నంగీకరించిరనియు, తరువాత
 అల్లెలీ ప్రభువుగారు వాటిని నిరాకరిం రనియు అసంఘము
 వారు చెప్పుచున్నాఁడు. విదేశీయ కాన్యాలుండువా వారి నడుగ
 గా వారు సంగతిసందర్భములను వెంటనే విచారించ వలసిన
 దని అల్లెలీ ప్రభువుగారికి తెలుపబడి ననియు వాగ్దాయక
 తతో రెగిన ప్రజాసభ్యుల నొనరింపవలసినదనియు, అరబ్బుల
 కోర్కెల నెంతమాత్రమును శత్రువాజేయరాదనియు తా
 మానావించిరనియు తెలుపబడినది.

పార్థివ, ఏ(పట 17:— కన్యాకుమారి ప్రభుత్వ గారు బహు
రియూనులను అందజేయు మరలు చుట్టూ వ్రేలివేయు
దేవేంద్రుల గారు వాసివాడరించి కట్టించి.

శాస్త్రము, ఏప్రిల్ 16 - కేంద్రపత్రిక ఇట్లు ప్రాయశః
చున్నది - దైనియలో మిక్కిమందలివారిందలి తరపునకు వది
చేయుచున్న సంఘమువారు నిజమనుచున్నట్లు ప్రాప్తమయ్య
లింపినది. సంధి వరకుల విధిపొందుట కామంకనము గలిగియుం
నట్టి ప్రభుత్వముది నెలకొల్పబడుచున్నది మిక్కిమందలివారాగి
కరిందలి ప్రింటు జర్నలి కంపెనీవు నోటులో తెలుపబడినది.
ఒకవేళ పత్రికప్రభుత్వమునకు కడలజర్నలియొక్క క్లిష్టతనిబాదు
చేయుచు మిక్కిమందలివారి సరియైనచున్న ప్రభుత్వముల
పత్రికని వారుపడన వెట్టెదరు. అపార సాయముల సంపుట
కాపి చేయుదురు.

పాఠ్యము, పీఠిక 16:—మౌనమును వాచికా శ్రమ
 మధ్యకల్పించుచు లాగును. బాహ్యమును చెప్పిరి-ఇంతకు
 ప్రాపంచస్వాంత్ర్యమునకు పాటుపడుదున్న ప్రాప్త్యును
 మాకు గల సంబంధమును కూర్చి నెత్తుకని పత్తివల్లును
 వా కల్పించిద ముగించవలయు భావములు గలందులంబెడివి.
 ఇప్పుడును వాచికము లట్లునే మున్నవి. ప్రాప్తి క్రమచక్ర
 కార్యములకై అచరములను గల హింసనుండి
 విడిచి. ప్రాప్తివైట్టి అనురాగముల మధ్యనులో నేడు కాను
 రీతిగా సభ కడులుచున్నాను. అర్థ వగానుకారల అత్యంత
 ప్రేమకార్యము నలనునీ సూక్ష్మము విజయవంతముగ కడలేనిది
 విజయలాభమును సుప్రసంగి, భూమి వాగవికరణ గానా
 దులకా యైకమత్యమెంటేనియు వాగకార్యము ద్రివిధము కరాను
 క్రియా విమత్యముతో నుండును కరుగలమును వివిధకర్తవ్య
 ననుమత్యమును పుచ్చుకొనుటకు చాల స్పష్టముగ మట్టాను
 చు ఒకరి యభిప్రాయముల నింకొకరికి గూడలేదుగ తెలుపు
 చుండుటకులని సాక్ష్యము కాగలవు. నగ్నిధానిమృతి మట్టా
 దునుభును పుష్ప లతలంతి ఉంతోమమునుబెలియెత్తి.

పార్వతిను, పిమ్మిలు 17:— నిర్మలాంకురారు పార్వతిను
వండి కాచిరిమారు బంధువుడేరి. జగ్గనప్రభువు వెనిజులాను
గారలను గొంపపుకుకు శరీత్రేయగ నొక బ్రేయకు వేరు
బడెను. చాలవండి శరారు చక్రినిధులుగూడ ఆబండిలా
సూయెదరు.

జైలు, ఏప్రిల్ 17-ఆర్డరు హాటలు వద్దకు పరామ
 ఉద్యోగియుల సమయ నింత బ్రాహ్మిని వారిలో తోచి
 ఆర్డరుచిట్ రాకొమాననకు 500 ముక్కల జరిమానా విధిం
 పబడిను. ఆస్ట్రా-వేక్సెగాకి 800 ముక్కలు విధింపబడిను.
 హా-హెన్సోనీరా రాకొమాననకు తేలుముక్కలు విధింపబడిను.

—(0)—

The steamer *Carolie* with the Crown Prince of Roumania on board arrived on 19th at 8 a.m.

The s. s. 'Nellore,' with the outward mails of the 1st instant arrived in the harbour at 6/30 this morning.

It is announced that with effect from 1st May next all inter provincial control over wheat and gram will be removed except in the case of movements to and from the North West Frontier Province and Baluchistan.

C. Cahill and C. Hopard firemen and water tender respectively on board the s. s. *Santa Malta* now lying in the Kidderpore Docks, were placed to-day on their trial before the Presidency Magistrate on charge of causing wilful mischief and damage to the steamer. The prosecution alleged that the accused on Monday placed some powdered emery into the oil cups of the engine of the vessel. The effect of this, is said would have caused considerable - damage to the machinery and possibly an explosion when once the engine had been set in motion. The accused Cahill owing to disagreement with Howard, reported the matter to the chief engineer who promptly had the oil cups cleaned. The case is proceeding.

—:O:—
(ASSOCIATED PRESS.)

COLOMBO, April 20.
The *Ormonde* is having new blade fitted. To-day two other blades are being straightened. She is probably leaving the dock on Wednesday and is expected to sail on Friday or Saturday as she has to take a big supply of coal aboard.

The village of Rampur was the scene of dacoity last Monday night when the house of a trader named Abinash Chandra Manna was raided by a gang of dozen Punjabis. After firing a number of small bombs to scare the villagers, the dacoits got away with cash and ornaments valued at Rs. 2,000. It is believed that they came from Calcutta in motor cars.

The Mail steamer *Kashmir* which left Bombay on the 3rd instant arrived at Marseilles on Monday the 19th instant.

The Crown Prince of Rumania arrived at 5 this morning when the Royal Salute of 21 guns were fired. He was received by high Government officials and prominent citizens headed by Sheriff of Bombay. The Prince received tremendous ovation everywhere and after inspecting the Guard of Honour drove to Government House. He left for Kirtkee by a special train from Victoria Terminus at 6-30 p. m.

బెజినాడలో ఈ నెల 24 వ తేది

శ్రీనివాసము రాత్రి 9-30 గంటకు

ద్రావదివస్త్రాపహరణము

నాటకమును ప్రదర్శింతురు.

శ్రీకృష్ణవరం:— కు. 2, 1-8-0, కు. 1, అ. 8, అ 4.

ప్రతిభా క్రమశిక్షణము 1-8-0, 1-0-0, 0-8-0.

2131, కె. వట్టాభిరామయ్య, కార్యదర్శి.

WORLD'S NEWS.

(Reuter's Agency.)

ENGLAND

Introduction of Budget in Commons.
Details of Expenditure.

LONDON, April 19.

Mr. Austen Chamberlain introduced the Budget in the House of Commons to-day. He said this Budget was critical because the time had come to lay deep the foundations of future prosperity. The Expenditure for 1920 was approximately 144 millions in excess of last year's estimate but was sixtythree millions below the revised estimates of October 1919.

Revenue.

As regards revenue the result was not merely more favourable than was anticipated, but greatly exceeded the original budget estimates of 1201 millions. The actual Exchequer receipts, were nearly 138½ millions more. Customs and Excise had exceeded the estimate by 45½ millions, mainly due to the increased yield from spirits, beer, tobacco and tea. Increase in consumption of tobacco was unprecedented and was due *inter alia* to greater smoking on the part of women. Tea showed a surplus of three millions increase in consumption which is very unique. Entertainments Duty yielded 10½ millions or 2½ millions more than was anticipated. Income tax and super tax yielded five millions and Death Duties 7½ millions above estimates. Excess profits showed a surplus of ten millions over the reduced estimates of October 1909 but a deficiency compared to the budget estimate. This, however, was only a question of delayed payment. Stamp duties were again a record yielding 10½ millions over the estimate. Miscellaneous Revenue exceeded the original estimate by 71 millions and October estimate by 130 millions. Ordinary Miscellaneous Revenue was 94 millions over the estimate. Under Special Miscellaneous Revenue and Revenue War contributions from India and the Colonies had increased by ten millions due to further payment of nine millions by India on account of her voluntary liability for one hundred millions of 50/0 war loan and war contributions from the Straits, Hongkong and Gvernsey. Realizations on votes of credit had increased mainly owing to unexpectedly large receipts from the ministries of Shipping and Munitions. The floating debt on 31st march was 1312 millions, a decrease of one hundred millions compared with last year.

Borrowing on Ways and Means.

The worst feature of floating debt was borrowing on ways and means. This was the immediate cause of inflation of credit and prices. Although the revenue exceeded the expenditure, he was forced, during the first ten days of April, to borrow fifty-five millions from the Bank of England on Ways and Means Account owing to non-renewal of maturing Treasury Bills to the extent of sixtyfour millions. He was compelled to raise the Treasury Bill rate and bank rate was simultaneously raised. This showed the difficulty of having an enormous floating debt and urgent need of effective remedy. External debt amounted to 127½ millions showing a reduction of 86 millions in the course of the year. This would be further reduced by repayment of Anglo-French loan of five hundred million dollars. It had been decided to repay the whole loan by next autumn without further borrowing from United States. The effect already produced on our credit justified any sacrifice. He paid tribute to the work of National Savings Committee which was a form of borrowing to which he had ready recourse. The sale of Savings Certificates last year brought in 4 millions accounting for nearly half of the net reduction of National Debt. He estimated the revenue on the basis of existing taxation at 341½ millions and expenditure at 1177½ millions leaving 1164 millions for reduction of debt. This was not sufficient and he called upon the country for generous efforts to improve our credit and lighten the future burden. Mr. Chamberlain admitted that the expenditure on supply services was formidable but supply expenditure for 1919-20 represents a reduction of nearly sixty per cent over the previous year and supply for the current year would show further reduction of 35 percent. on last year. Supply services amounted to 788 millions, to which must be added twenty millions partly to cover the extra cost of unemployment and of agreement with Australia and New Zealand as regards the Island of Nauru but mainly to provide further war bonuses for public services. He must allow for applying 160 millions of 164 millions surplus to this reduction of debt in other forms before he could attack the Floating Debt.

The budget re-estimated loss on Post office was eleven millions. Mr. Chamberlain said that proposals with respect to telephone charges would be submitted to the Select Committee. Postcards and printed papers would be raised after the International Congress had fixed foreign rate but it was likely that postcards would be three halfpence and that printed papers would be in proportion. Petrol tax would be superseded by licence duty on motor vehicles but this could not be enforced until January. Therefore the existing motor-car taxes and motorspirit duty would be continued until December 31st. Land value duties would be repealed as they were unworkable and practically valueless. Government attached great importance to the State valuation of all land and buildings. As regards the spirits the Tax Profit of trade was still unreasonable. Therefore the duty would be increased to 72.6 per proof gallon. He estimated that the increase would yield 24½ millions yearly. The Beer duty would be raised by 30 shillings a barrel producing 30 millions yearly. Both these increases would come into operation on the morrow. Referring to the wine duties, Mr. Chamberlain said that the only consideration for our Allies especially, France and Portugal had prevented previous increase but it was impossible further to increase the spirits and beer and leave wine untouched. He estimated that wine duties would produce 4100000 interest (ing?) per year and that increased cigar duties would produce halfmillion during the current year. As regards incometax, proposals of Royal Commission with regard to double incometax subject to super tax would be adopted as well as those with regard to special allowances to soldiers. Net cost of charges during the present year would be 280000 sterling and 18200000 in full assured of making it up by adopting

other recommendations of the commission. He confidently hoped that the Dominions would adopt proposals and make relief complete by similar action on their part but anyhow it was proposed to put into operation immediately and unconditionally, United Kingdom's share of arrangement. When the donation rate of tax did not exceed by onehalf, the United Kingdom rate relief would be complete. This would cost the Exchequer two millions yearly. It was proposed to introduce a new tax which might in future substitute the excess profits tax namely, a corporation tax of shilling a pound on the profits of limited liability companies. He proposed to increase the excess profits tax to operate from January 1st but in the event of Parliament adopting war wealth levy concerning with the Committee of inquiry was making investigations. He would be able to reverse the decision as regards the increase. Assuming that the latter would be sixty percent, he estimated that the revenue from it would be 220 millions. With a view to preventing corporation tax being too severe a burden on the ordinary shareholder it was proposed that the duty should not exceed two shillings per pound on the profits remaining after the payment of interest and dividends on debentures and preference shares. The yield of new tax was estimated at 50 millions for full year in addition to the excess profits and 35 millions for the current year. The changes mentioned would produce an yield for full year of 1918 millions while the current year would give a net additional revenue of 76 millions and a total revenue of 1418000000 sterling. It was estimated that the current year would have 234 millions for redemption of debt of which 50 millions would be available for reduction of the following debt. Moreover as a result of changes it was anticipated that 300 millions would be available next year for reduction of debt, half of which would be available for reduction of floating debt. They were told that two such budgets might destroy the empire. He reported that twenty such would redeem the whole empire's debt. Mr. Chamberlain estimated that the revenue for next year on the present basis of taxation would be 1341650000 and expenditure 1177452000 leaving 164000000 sterling for reduction of debt. This was insufficient. He was going to appeal to the country to make generous efforts to improve British credit and lighten future burden.

Mr. Chamberlain was content to see after such a war involving such gigantic financial sacrifices that this was our position of unexampled and unequalled strength. It was true that it involved further taxes and sacrifices which would not bring popularity to the Cabinet. They did not seek popularity. Their object had been to rise to the level of their great responsibilities, so that when they went out of office, that would leave their successors an ample revenue with the country's credit second to none. (Loud and prolonged applause)

Replying to Mr. Samuel Roberts, Mr. Chamberlain explained that although twenty contributions, as at present proposed, would wipe out the debt, he did not contemplate that after the first great reduction of debt, that would continue to pay off the debt at the rate meaning extinction in twenty years. When the first great reduction had taken place, it would be for the countries to consider how far they might relinquish their efforts.

Ways of Increasing Post Office Revenue.

LONDON, April 19.

In the course of his budget speech, Mr. Chamberlain stated that the letter-post would be twopence for three ounces and halfpenny for each additional ounce. The minimum charge for telegrams would be one shilling. Newspapers would be penny for six ounce. He estimated that this would increase the revenue of post office by six and half millions. The spirits would be raised to twelve shillings and sixpence a bottle retail and beer by penny a pint. Duty on wine would be doubled. Duty on sparkling wines would be fifty per cent ad valorem. There would be additional ad valorem duty of fifty per cent on imported cigars with preferential debate of one third on cigars from the Dominions and from India. There would be preferential rebate of one third on sparkling wines from the Empire. The standard rate of incometax of six shillings in the pound would be unchanged but the bill would be introduced carrying out the recommendations of Income tax Commission. The Exemption limit for married persons would be 150 sterling and for unmarried 150. The excess profits duty would be increased to sixty percent.

Britain's Warning to Germany.
A Question in Parliament.

LONDON, April 18.

In the House of Commons to-day the Hon. Mr. Konworth asked whether Lord Kilmarnock's warning to Germany to the effect that foodstuffs and raw materials would be prevented from entering in the event of the establishment of a communist Government would be similarly applied to prevent the restoration of the Hohenzollerns and the establishment of a military dictatorship in Germany. Mr. Bonar Law replied that the statement covered violent action from any quarter.

The Ex-Kaiser.

LONDON, April 18.

Replying to Mr. Grattan Doyle, Mr. Bonar Law said that the Netherlands had undertaken all responsibility for the safe custody of the Ex-Kaiser's person and the control of his correspondence and his relations with the outside world. They had therefore assigned to him a residence within the province of Utrecht. The Allies had unsuccessfully endeavoured to induce the Netherlands to take other action. They did not propose to use force.

An Imposing Demonstration.
Ex-Service Men's Protest.

LONDON, April 18.

There was a very imposing demonstration to-day of fifty thousand ex-soldiers and sailors, who went in procession from the embankment to Hyde Park, with the object of protesting against the attitude of the Premier towards the deputation of discharged service men that waited upon him some weeks ago. The meeting passed a resolution calling upon the Government to deal with unemployed men, to cease discharging ex-Service men from Government factories and dockyards and demanding increased pensions. No untoward incident occurred.

Captain Matthews Crashed.

LONDON, April 18.

A telegram from Batavia dated 17th says, that Captain Matthews crashed while landing on the Island of Bali. He himself was injured, and his machine wrecked.

Dear Living in Britain.
A New Record.

LONDON, April 17.

According to the *Lahaur Gazette*, the cost of living on April 1st reached a new record, being 132 per cent. above the pre-war level. One year ago it was 110 per cent. above.

International Financial Conference.

To be Held in Brussels.
America not Participating.

LONDON, April 19.

The International Financial Conference will be held in Brussels at the end of May. The Council of the League of Nations has invited twenty-five countries, including Australia, Canada, India, Japan, New Zealand and South Africa, to participate in the Conference, which is the result of representations by the leading bankers last January to their respective Governments, requesting that a meeting be convened to examine the serious world situation. Two official replies were made to them: One was by the Chancellor of the Exchequer, who expressed the willingness of the British Government to attend the Conference on condition that it was understood that the Treasury would not participate in a scheme involving further large Government loans. The second was by the American Secretary of Finance, who pointed out that the American Government opposed to further Government assistance, and unable to participate in the Conference, but was willing to let the Chamber of Commerce designate representatives to attend unofficially.

The Council is emphasising that this is the first occasion that so many members of the League have been convoked. Hence the Conference, while it is unofficial, will be largely of the character of an assembly of the League itself.

It is pointed out that the above mentioned communications from the British and American Treasuries indicate that direct Government loans will play a very subordinate part in the financial reconstruction of Europe, and in the Conference will mainly consider the means required to enable credit again to flow through ordinary channel.

FRANCE

The Treaty Drafted.

LONDON, April 17.

SAN REMO.—The French are of the opinion that the most important matters before the Conference are the position in Germany and the Turkish treaty. With regard to the latter, the drafts prepared in London must now be approved by the heads of Governments. It is hoped that this will be finished in two sittings, after which the Turkish Delegation will be invited to Paris, where the treaty will be finally signed.

Anglo-French Unity.
French Premier's Views.

LONDON, April 17.

Interviewed by Reuter's representative, M. Millerand declared that he agreed absolutely with the remarks made by Mr. Lloyd George at Marseilles. Anglo-French unity and co-operation were necessary in order to obtain the fruits of victory. He was sure that when the different view points of the two Allies had been duly considered, Britain and France would find themselves the same devoted and eternal Allies as before the victory.

AMERICA

Starving Europe.
American Plea.

LONDON, April 18.

NEW YORK.—Mr. Davidson, Chairman of the American Red Cross, in a speech, urged that the Government should immediately provide the stricken nations of Europe with the necessary aid, irrespective of its obligations. He urged that it could no more escape the influence of the European situation than it could escape the war. America could not have half the world starving and the other half eating. America must help Europe or participate in Europe's misery.

TURKEY

Turkish Peace Treaty.
Allies Decision to Summon Turkish Delegates to Receive Text of Treaty.

LONDON, April 19.

A Communiqué from San Remo states that the Peace treaty with Turkey was discussed to-day and it was decided to summon the Turkish Delegates to Paris to receive the text of the treaty on May 10th.

Unsatisfactory Anatolian Situation.

LONDON, April 19.

CONSTANTINOPLE.—The Nationalists have attacked Thrace and are attempting to overwhelm the Greek population. Severe but indecisive fighting has taken place. Mustafa Kemal has decided to defy the Sultan and declare war against Constitutionalists. News from Southern Anatolia is likewise unsatisfactory.

ITALY

Rome Tokio Flight.
Ferrerin Reaches Bangkok.

LONDON, April 18.

ROME.—A telegram from Bangkok says that Sir Ferrerin has arrived there en route for Tokio.

IRELAND

Irish Affairs.

New Chief Secretary's Views.

Appeal to Moderates.

LONDON, April 17.

Sir Hamar Greenwood, interviewed by a representative of the *Daily Express*, declared that, in his new capacity as Chief Secretary for Ireland, he would use his knowledge of Home Rule institutions in Canada. He appealed to Moderates. "The vast majority of the Irish", he said, were opposed to Sinn Fein violence which was doomed to failure. Violence only served to intensify difficulties and hamper a peaceful solution. It must be manifest that no British Government could consider an Independent Irish Republic. No English party supported the claim, the whole Empire being a unit. He paid a tribute to the Irish share in building up the Empire which he said provided every opportunity for development.

Agrarian Bolshevism Spreading.

LONDON, April 17.

According to the 'Times' Agrarian Bolshevism is spreading in Ireland. Farmers are being intimidated into surrendering their holdings for ridiculous prices to labourers. Co-operative Societies are being formed with the object of working large tracts. A reign of terror is going on in Clare owing to the closing and destruction of Police Barracks. Sinn Fein Courts are adjudicating local causes. Cattle-driving and anti-rail agitation are increasing.

The Released Prisoners.

The Terms of Parole.

LONDON, April 18.

Replying to Lord Robert Cecil, Mr. Bonar Law stated that before prisoners were released from Mountjoy goal the following statement was read to each, and was not objected to:—"You are being released on parole to return to this prison, and we trust to your honour to do so. The majority of prisoners went to hospital, and a few to their own homes. The police knew the whereabouts of each prisoner. The Irish executive did not think that the prisoners parole would be broken, and past experience justified that belief."

More Irish Outrages.

Fighting between Unionists and Sinn Feiners.

LONDON, April 19.

Rioting in Londonderry continued until two o'clock in the morning. The crowd attacked soldiers with sticks and crowbars. Fifteen policemen took part in baton charges. Subsequently there was fighting between the Unionists and Sinn Feiners.

RUSSIA

Great Consternation in Bolshevik Political Circles.

LONDON, April 18.

Viennese Newspapers report from Moscow that great consternation prevails in Bolshevik political circles over the failure of the great offensive against Poland. The Press demands court-martialing of the Military leaders.

GERMANY

Signs of French Evacuation.

LONDON, April 19.

BERLIN.—According to 'Vossische Zeitung' there are increasing signs of the French gradually evacuating the new Bridgehead of the Main owing to the removal of unsanctioned Reichwehr from Ruhr. The French have already left the zone east of Frankfurt. There are no Foreign troops in Offenbach and Mulheim.

—(c)—

Indian Telegrams.

(Associated Press.)

—(c)—

DELHI

All-India Khilafat Workers Conference.

DELHI, April 20.

The All-India Khilafat Workers Conference met at Delhi on the 18th and 19th April and delegates numbering over 500 from all parts of India including certain Native States attended. Maulana Hasrat Mohani presided. The session opened with a recitation from Quran. Maulana Ahmed Sayeed, Chairman, Reception Committee, in his address dwelt at length on the question of Khilafat laying special stress on the arrest of Sheikh-ul-Islam and the necessity of establishing a workers league. In the course of his presidential address Maulana Hasrat Mohani explained the objects of the League and declared that its function was not to enunciate any new policy but to work out the resolutions of Central Khilafat Committee, Muslim League and Anjuman-i-Ulma. Messages of sympathy with the Conference from various people were read. The Subject committee consisting of 45 members from different provinces took about nine hours to discuss resolutions and constitution. An animated and heated discussion went on throughout the sitting. The second sitting came off this morning at Hakim Ajmal Khan's place when resolutions establishing the All-India Khilafat Workers League, defining the league's policy to give practical shape to the resolutions passed at the Khilafat Conferences, the All-India Muslim League and Anjuman-i-Ulma Hind were passed. Swadeshi resolution having already been passed by the last session of the Muslim League was adopted by this Conference as the first practical step to give effect to. The Conference placed its services at the disposal of the Central Khilafat Committee to work out the scheme

of non-cooperation with the British Government in case of adverse decision of the Turkish settlement. It was also decided to begin propaganda work immediately to educate masses on the Khilafat question. A sub-committee having full authority to frame a scheme for swadeshi and propaganda work and to pass rules and regulations was formed, this committee to publish its report within four days with a view to begin work at once. The Conference ended with a vote of thanks to the chair and shouts of Alla-ho Akbar.

BOMBAY

Bombay Rice Merchants Protest.

BOMBAY, April 20.

The Bombay Rice Merchants Association has sent a long memorial to His Excellency the Governor in which a protest has been made to the criticisms made by the Director of Civil Supplies. The memorialists deny the allegations that they withheld rice with a view to profiteering and allege that the so called control has failed to bring relief to consumer. On the contrary by restricting trade to a few favoured outsiders it has enriched that fortunate combination and inflicted serious harm on legitimate traders. They declare that the disclosures made by the Bombay Corporation Committee must dispel any lingering doubt about the hopelessness of the present policy to cope with the situation. Monopolists have practically got sole control of the market and with their immense influence are able to dictate their own terms to the controller and although the authorised rate of profits is annas 4 per bag, the monopolists have succeeded in securing a profit of about one rupee three annas per bag resulting in a loss of eight to ten lakhs of rupees to the consumer. They point out that the monopolists were allowed importing license in February last at the rate of Rs. 14 annas 8 and 9 pies in spite of the fact that the rice merchants association was ready to import the same quality at Rs. 13 and annas 14. The Association urges the abolition of controls as only remedy and suggests if necessary that the prices may be controlled. But importing licenses should be freely granted to all who are willing to sell at the controlled rates. The association also urges the continuation of embargo on export of rice.

Mr. Tilak's Manifesto.

BOMBAY, April 20.

Mr. Tilak, has issued a manifesto on the programme of the Congress Democratic party, the chief characteristics being the party's unswerving loyalty to the congress and faith in democratic principles. The party holds the Reform Act to be inadequate, disappointing and unsatisfactory and will strive to remedy the defect by introducing at the earliest opportunity with the aid of the members of Labour Party and other sympathisers in Parliament a new Reform Bill for establishing full responsible Government in India. The Party's watchword will be educate agitate and organise. The Party will work the Reform Act for accelerating the grant of full responsible Government, offering co-operation, of resorting to constitutional opposition which ever may be expedient. The party strongly supports the Khilafat question and among other things would strive for repeal of all repressive legislation, securing fair conditions to Industrial and Agricultural labouring classes, control and conservation of food supplies, promotion of swadeshi and development of Indian industries, nationalisation of railways, retrenchment in every department especially on military side, creation of citizen army, establishment of national lingua franca, promotion of Hindu Muslim unity and readjustment of provinces on linguistic basis. In provincial matters the party pledges itself to many useful reforms, such as extension of franchise without sex distinction, permanent Ryotwari settlement etc., upon this programme the party appeals to the electorates for support at the coming elections.

Bombay Share Market.

BOMBAY, April 20.

The market in mill shares opened quiet but steady at about yesterday's closing rates. At first there was considerable selling but it readily absorbed and the closing rates were several points higher over yesterday's quotations. In miscellaneous section there was good inquiry in Trams.

SIMLA

Postal Grievances Inquiry Committee.

SIMLA, April 20.

The Government of India have appointed a Committee to enquire into the conditions of service of non-gazetted supervisory, clerical sorting, delivery and menial establishment employed in the Postal branch and such subordinate establishments of the Telegraph branch including Telephone staff as have not been dealt with by the recent Telegraph Staff Committee with special reference to the rate of pay and allowance, the hours of duty and the principles which have been laid down for fixing the strength of the staff. The Committee will assemble in Simla in April 1920 and will consist of the following:—President, Mr. H. N. Feseltine, C.I.E., of the Indian Finance Department. Members—Hon'ble Rao Bahadur B. N. Sarma, Member, Imperial Legislative Council Sir Henry Ledgard, Caunpore, Mr. E. A. Doran C. I. E., late Postmaster General, Rao Bahadur Sriivasa Rangachari, President, Bangalore Postal Union, Khan Sahib Eshan Azim, Superintendent of Post Offices, United Provinces. Secretary:—Mr. P. N. Mukerjee, Financial personal assistant to the Director General, Posts and Telegraphs.

BENGAL

Aeroplane Accident

CALCUTTA, April 20.

News has reached Calcutta this morning from Weltevreden (Batavia) that Captain Mathews Sopwith crashed in landing at Baj Island. The machine was damaged beyond repair. Only the motor is intact. Captain Mathews who is slightly injured has given up the flight. Sergeant Kay was badly bruised and had his rib broken. Captain Mathews stated that the accident was in no wise due to the flying ground which was in excellent condition and could be seen immediately after leaving Java. The Dutch Commander-in-chief is sending the aviator to Bali to dismantle the damaged machine.

Coming Elections.

Mr. D. C. Ghose.

CALCUTTA, April 20.

Mr. D. C. Ghose, Member of the Moderate Party, delivered an address this evening on the coming elections and said that the moderates should educate the country and see that only those who desired to co-operate in the successful working of the reform scheme were returned to the New Council. Mr. Ghose referred to Lord Sinha's recent speech on the Extremist Party and strongly criticised Lord Sinha's critics. Some members of the Extremists Party present took strong objection to this and defended Lord Sinha's critics. The discussion soon took a personal turn each attributing motives to the other with the result there was considerable confusion and uproar and some leading men on the platform left the meeting. It was with some difficulty that Mr. J. N. Roy, Chairman was able to restore order.

It is now definitely understood that the Hon'ble J. G. Cumming, Member, Bengal Executive Council will sail for England for Calcutta on May 11th on leave preparatory to retirement. Sir Charles Stevenson Moore, Member, Board of Revenue is understood to have been appointed to succeed him.

Khilafat Question.

An Amusing Incident.

An amusing incident in connection with Khilafat question happened recently on the occasion of the marriage of Hon'ble Mr. Fazlul Huque's Daughter. A large number of guests were present at the function including some prominent Moslem Government officials and non-officials. A few leaders of the Khilafat Movement who were also present took objection to the presence of those Moslems who participated in peace celebrations and told Mr. Huq that they would not take part in the dinner. Mr. Huq said that he had omitted to invite to the marriage those non-officials who took part in peace celebrations and that he did not know that among those invited were some who had taken part. Mr. Huq's explanation that he had omitted to invite the Hon'ble Mr. Abdur Rahim, Imperial Council Member, and others because they participated in the peace celebrations satisfied the Khilafat leaders.

THE PUNJAB

Frontier Province Police Administration.

LAHORE, April 20.

The report on the Police Administration in the Frontier Province for the year ending 31st December 1919 records a considerable increase in crime over that of the previous years. The total number of cognisable offences rose by 16 percent and if less serious offences be excluded the increase was more than 16 percent. There was on the other hand a decline in the number of serious offences. Murders fell by 12 per cent, dacoities by 28 percent, while the number of kidnapping cases declined from 50 to 30. The number of kidnapping cases was 38 as against 115 in 1917. The rise in crime was almost entirely confined to offences against property, the number of which rose by 30 per cent. Convictions were obtained in 18 per cent of robberies, 14 per cent of burglaries and 33 per cent of thefts. The value of property stolen was Rs 3,50,500 of which Rs. 78,500 was recovered.

Press Comment.

In the course of a leading article the *Civil and Military Gazette* review the Police administration in the Frontier Province and writing on kidnapping, it says:—Owing probably to prominence given in the press to the kidnapping of Hindus, the impression prevails that the transfrontier badmashes who indulge in this form of crime deal more tenderly with their coreligionists than with others. This however is not the case. Out of 38 persons kidnapped in 1918, 30 were Mohammedans while similar figures for 1918 were 75 out of a total of 113. The kidnapper is impartial and any discrimination he may use is based not on religion but on the material circumstances of his victims. Most of the latter had obtained their freedom by the end of the year and in only one case was it necessary to pay a ransom. At the present moment the position is not so satisfactory and it is to be hoped that the policy of inactivity now being displayed is being stultified by the recurrence of unpleasant episodes. The latest outrage has come as a severe shock to the public and the administration will have to give more convincing proof of its efficiency if it wishes to satisfy the feeling that has been aroused.

OOTY

Teaching of Elementary Navigation.

OOTACAMUND, April 20.

As a result of Ahmed Thambi Matkayar's resolution the Government have passed orders with reference to teaching elementary navigation. The order concludes:—The Presidency Port Officer has now proposed the establishment of three schools one at each of the three ports, Negapatam, Cocanada and Calicut which are headquarters of the sea going communities of the Tamil, Telugu and most Coast districts respectively. It is however reported that pupils will not generally be able to attend the schools except during the monsoon months when the vessels are held up in port and they have consequently no work at sea. The Government are therefore doubtful whether in the event of the schools being opened there will be a sufficient number of pupils available for all the schools all the year round or even for a major portion of the year. They are accordingly of opinion that it will be sufficient to initiate the scheme by opening seasonal schools and direct that as an experimental measure a navigation school be established for two months at each of the above ports. The Scheme comes into force from the 1st April.

Mr. Henderson, Honorary Presidency Magistrate, who presided to-day over motor car bench at Bankshali Street had before him one Abir Chand Bagri, stock and share broker, who was charged with breach of motorcar rules about three months ago. The pleader who appeared for the defence pointed out that it was impossible for any one to remember what had exactly happened so long as three months ago. The Magistrate was of the same opinion and discharged the accused. He also ordered over a dozen similar cases to be filed and said that in motor car cases prosecution should be much quicker.

(B)

